

PROPOSTA DE RESOLUCIÓ, del XXX de maig de 2018, del secretari autonòmic d'Educació i Investigació, per la qual es regula el procediment de sol·licitud de recursos addicionals per al desenvolupament del Pla d'actuació per a la millora als centres privats concertats per al curs 2018-2019.

La Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, estableix en l'article 1.b l'equitat com un dels principis bàsics del sistema educatiu per tal de garantir la igualtat d'oportunitats pel ple desenvolupament de la personalitat a través de l'educació, la inclusió educativa, la igualtat de drets i oportunitats que ajuden a superar qualsevol discriminació i l'accessibilitat universal a l'educació. Estableix com a objectius de l'Educació Primària, conèixer, comprendre i respectar les diferents cultures i les diferències entre les persones, la igualtat de drets i oportunitats d'hòmens i dones i la no-discriminació de persones amb discapacitat. Així mateix, al seu article 26.1, indica que els centres que imparteixen Educació Secundària Obligatòria elaboraran les seues propostes pedagògiques des de la consideració de l'atenció a la diversitat i de l'accés de tot l'alumnat a l'educació comuna, arbitraran mètodes que tinguen en compte els diferents ritmes d'aprenentatge dels alumnes, que afavorisquen la capacitat d'aprendre per sí mateixos i que promoguen el treball en equip.

L'article 72.2, de l'esmentada llei, estableix que correspon a les administracions educatives dotar els centres dels recursos necessaris per atendre a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu, i a l'article 120.4 que els centres, en l'exercici de la seua autonomia, poden adoptar experimentacions, plans d'actuació, formes d'organització, normes de convivència i ampliació del calendari escolar o de l'horari lectiu d'àrees o matèries, en els termes que establisquen les administracions educatives.

A més a més, en l'article 13.1 del Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana i en l'article 6.1 del Decret 87/2015, de 5 de juny, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana, s'especifica que l'autonomia pedagògica i organitzativa dels centres docents es durà a la pràctica en els termes indicats en els articles 3.2 i 7 del Reial Decret 1105/2014, a través del desenvolupament i concreció curricular, les mesures d'atenció a la diversitat i l'aprovació de les seues normes d'organització i funcionament.

El Decret 41/2016, de 15 d'abril, del Consell, estableix el sistema per a la millora de la qualitat dels serveis públics i l'avaluació dels plans i programes en l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic instrumental així com la finalitat d'impulsar els principis de la gestió de la qualitat total i identificar el grau de qualitat dels serveis que es presten a la ciutadania, identificant els punts forts així com aquells aspectes susceptibles de millora.

El marc de l'escola inclusiva té com a finalitat passar d'un enfocament compensatori i una organització dels recursos basada en el suport individual, a un plantejament global i sistèmic que augmente la capacitat de donar resposta a les necessitats de tot l'alumnat.

Aquest plantejament se situa en una perspectiva que interpreta les situacions de desigualtat o desavantatge social com un fet estructural, dinàmic i relacional, atribuïble a desajustos entre l'escola, el currículum, l'ensenyament, l'avaluació i la realitat personal, escolar, familiar i social de l'alumnat.

En aquest sentit, un dels principis que sustenta el sistema educatiu és el de la participació de tots els agents socials. Eixe esperit cooperatiu possibilitarà la inclusió com un dels principis bàsics que afavorisquen la qualitat educativa. El centre educatiu, que està inserit en un context, ha d'integrar-

se en la comunitat com un recurs més i, al mateix temps, ha de conèixer i aprofitar els i les professionals i tot tipus d'institucions que puguen redundar en una millor actuació educativa i, específicament, en una atenció integral a la diversitat de l'alumnat.

L'Ordre 38/2016, de 27 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, va regular el Pla d'actuació per a la millora, per al curs 2016-2017 i com a mesures adreçades a la reducció de l'abandonament escolar i per facilitar l'obtenció del títol de Graduat en Educació Secundària Obligatoria, en aquesta ordre es defineixen el Programa d'aula compartida (PAC) i el Programa de reforç per a 4t d'ESO (PR4).

El Reial Decret 1105/2014, de 26 de desembre, estableix el currículum bàsic de l'Educació Secundària Obligatoria i del Batxillerat, i en el seu article 16 indica que les administracions educatives regularan les mesures d'atenció a la diversitat entre les quals es troba el programa de millora de l'aprenentatge i del rendiment (PMAR de 3r d'ESO per àmbits).

L'article 11.6 de la Llei 22/2017, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2018, estableix que els centres concertats que desenvolupen un pla d'actuació per a la millora, un programa autoritzat d'acollida al sistema educatiu (aules PASE), o altres programes específics d'atenció a la diversitat de l'alumnat, regulats per norma bàsica o autonòmica, disposaran del professorat que es determine en la resolució corresponent, professorat que serà objecte d'inclusió en la nòmina de pagament delegat del respectiu centre. El programa autoritzat d'acollida al sistema educatiu (aules PASE) acabarà la seua vigència al final del curs 2017-2018.

La resolució de 4 d'abril de 2017, del secretari autonòmic d'Educació i Investigació, va regular l'elaboració del Pla d'actuació per a la millora (PAM) i el procediment de dotació de professorat addicional per a la seua aplicació als centres educatius sostinguts amb fons públics, per al curs 2017-2018.

La Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, estableix que es garantiran les relacions amb l'Administració a través de mitjans digitals i fa ressenya en la simplificació de tràmits en el procediment administratiu.

El Decret 51/2011, de 13 de maig, del Consell, regula el sistema d'informació ITACA com a instrument per a la gestió i la comunicació de les dades i dels documents necessaris per a l'adequat funcionament del sistema educatiu de la Comunitat Valenciana, per aquells centres que imparteixen ensenyaments reglats no universitaris.

Per tot el que s'ha exposat i fent ús de les atribucions que em confereix l'article 68 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell, el Decret 102/2015, d'1 de juliol, del Consell, pel qual cessen i nomena les persones titulars de secretaries autonòmiques de la Generalitat, i el Decret 186/2017, de 24 de novembre, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament orgànic i funcional de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, vista la proposta del director general de Política Educativa i de conformitat amb aquesta, resolc:

Primer. Àmbit d'aplicació

La present resolució s'aplicarà en els centres educatius privats concertats, ubicats a la Comunitat Valenciana, que impartisquen ensenyaments d'Educació Infantil (2n cicle), Educació Primària, Educació Secundària Obligatoria i Educació Especial.

Segon. Objecte de la resolució

L'objecte de la present resolució és regular el procediment de sol·licitud i dotació de recursos addicionals per al desenvolupament del Pla d'actuació per a la millora en els centres privats concertats per al curs 2018-2019.

Tercer. Dotació pressupostària

L'import màxim destinat a aquesta convocatòria és de 12.000.000 euros que es finançarà a càrrec dels crèdits del capítol IV del programa 422.20, línia pressupostària S0061 dels pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2018.

Quart. Òrgan instructor

S'estableix com a òrgan instructor dels procediments regulats en aquesta resolució la subdirecció general competent en matèria d'innovació i qualitat educativa i la subdirecció general competent en matèries d'inclusió i d'ordenació acadèmica.

Cinqué. Definició

1. El Pla d'actuació per a la millora (PAM) constitueix la part pedagògica de la Programació general anual.

2. Està conformat pel conjunt d'intervencions educatives que es realitzen en un centre educatiu per a la millora de la qualitat educativa que inclou, entre altres aspectes, la consecució de l'equitat en l'educació i la millora de les competències de l'alumnat.

3. Les intervencions educatives han de donar resposta a les necessitats, els interessos i les motivacions de tot l'alumnat del centre des d'una perspectiva inclusiva i s'organitzaran dins de les línies d'acció següents, algunes de les quals es configuren com a programes:

a) Programa d'aula compartida (PAC), annex I.

b) Programa de millora de l'aprenentatge i del rendiment (PMAR de 3r d'ESO per àmbits), annex II.

c) Programa de reforç per a 4t d'ESO (PR4), annex III.

d) Suport a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu d'audició i llenguatge (NESE), annex IV

e) Altres actuacions, annex V:

- Concreció del currículum.

- Projecte lingüístic del centre.

- Organització de grups flexibles.

- Organització d'activitats de reforç i d'aprofundiment.

- Organització de l'opcionalitat.

- Mesures o programes de compensació educativa.

- Reducció de l'abandonament escolar primerenc.

- Millora de la convivència.

- Mesures educatives complementàries per a l'alumnat que romanga un any més en el mateix curs.

4. Els centres desenvoluparan el PAM amb el professorat de la seua plantilla. No obstant això, poden sol·licitar hores addicionals de professorat per al seu desenvolupament, d'acord amb els termes establerts per a cada actuació en els annexes d'aquesta resolució.

Sisé. Finalitats

1. El PAM té les finalitats següents:

a) Desenvolupar intervencions educatives inclusives i canvis organitzatius i metodològics que donen resposta a les necessitats educatives des d'una perspectiva inclusiva.

b) Incrementar el percentatge d'alumnat que assoleix els objectius i les competències clau corresponents.

c) Augmentar la taxa de titulació de l'alumnat en Educació Secundària Obligatoria.

d) Reduir l'absentisme i l'abandonament escolar prematur i incrementar la taxa d'escolarització en l'educació postobligatòria.

e) Millorar la competència emocional i les habilitats d'interacció social de l'alumnat per aconseguir una major integració socioeducativa.

f) Desenvolupar accions per a previndre i compensar les desigualtats en educació des d'una perspectiva inclusiva.

g) Garantir que l'alumnat assolisca una competència plurilingüe efectiva.

h) Propiciar espais formatius orientats a l'aprenentatge al llarg de la vida de les persones adultes participants per a garantir una formació bàsica, el disseny autònom d'itineraris de vida personal, acadèmica i professional, la participació ciutadana, social i cultural i l'atenció a la població adulta en risc d'exclusió social a fi de promoure'n la inserció social.

Seté. Sol·licitud d'hores addicionals de professorat

1. La sol·licitud d'hores addicionals de professorat es presentarà a través de l'Oficina Virtual per als Centres Educatius (OVICE), disponible en l'enllaç https://oficinavirtual.gva.es/oficina_tactica/
2. El termini de sol·licitud en l'OVICE serà de 10 dies naturals comptats a partir del dia següent a la publicació d'aquesta resolució.
3. Únicament seran considerats centres sol·licitants i podran ser seleccionats, aquells que hagen emplenat correctament les dades de sol·licitud en l'Oficina Virtual per als Centres Educatius (OVICE).

Huité. Procediment per a la sol·licitud d'hores addicionals de professorat d'audició i llenguatge per a la línia de suport a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE).

1. El centre ha de disposar de l'informe psicopedagògic actualitzat, de l'alumnat per al qual es sol·licitarà aquesta atenció, d'acord amb el model establert en l'Ordre de 15 de maig de 2006 de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport, amb data igual o posterior a setembre de 2015 i necessàriament quan l'alumnat canvie d'etapa. L'informe de l'especialista d'audició i llenguatge ha d'estar actualitzat al curs actual. Les dades s'han de reflectir en ITACA.
2. Els centres privats concertats que ho requerisquen hauran de sol·licitar l'atenció del personal d'audició i llenguatge a l'OVICE.
3. Una vegada rebudes les sol·licituds i revisades les necessitats dels centres enregistrades en ITACA, la Direcció General de Política Educativa remetrà a la Direcció Territorial d'Educació corresponent la relació d'especialistes d'audició i llenguatge i de centres, assignats a cada SPE per al seu coneixement i posterior comunicació a les direccions dels serveis psicopedagògics escolars.

Nové. Autorització dels programes del PAM

1. La Direcció General de Política Educativa autoritzarà els programes del PAM per al curs 2018-2019, atenent als informes i valoracions elaborats per la Inspecció d'Educació segons el que estableix el resolc seté de la resolució de 4 d'abril de 2017, del secretari autonòmic d'Educació i Investigació, que regula el PAM per al curs 2017-2018, a més de les dades que figuren en la sol·licitud d'OVICE per als centres privats concertats i al compliment dels requisits que exigeix cada programa, atenent els annexos I, II i III d'aquesta resolució.
2. Aquesta autorització podrà ser amb hores de professorat addicionals o sense recursos addicionals.

Desé. Assignació de recursos addicionals als centres educatius

1. PR4: Els centres sol·licitants i autoritzats podran rebre hores de professorat addicional necessari per al desenvolupament del programa PR4, amb criteri de continuïtat del programa PMAR de 3r d'ESO per àmbits, si durant el curs 2017-2018 han tingut autoritzat amb assignació de recursos addicionals el PMAR de 3r d'ESO per àmbits, ho han desenvolupat conforme a la normativa i l'informe d'Inspecció d'Educació ha sigut favorable, o si han tingut autoritzat amb assignació de recursos addicionals el PR4 durant el curs 2017-2018, ho han desenvolupat conforme a la normativa i l'informe d'Inspecció d'Educació ha sigut favorable.
2. PMAR de 3r d'ESO per àmbits: Els centres sol·licitants i autoritzats podran rebre hores de professorat addicional necessari per al desenvolupament del programa PMAR de 3r d'ESO per àmbits, amb criteri de continuïtat del programa, si durant el curs 2017-2018 han tingut autoritzat amb assignació de recursos addicionals el PMAR de 3r d'ESO per àmbits, ho han desenvolupat conforme a la normativa i l'informe d'Inspecció d'Educació ha sigut favorable.
3. En relació a les altres actuacions recollides en l'apartat e) del resolc quart d'aquesta resolució i d'acord amb les consignes pressupostàries, per a determinar l'assignació d'hores addicionals de

professorat s'atendrà a la informació següent:

- a. La valoració favorable dels informes elaborats per la Inspecció d'Educació, referents a la utilització adequada dels recursos assignats durant el curs 2017-2018 i l'adequació de l'atenció educativa, segons el que estableix el resolc seté de la resolució de 4 d'abril de 2017, del secretari autonòmic d'Educació i Investigació.
 - b. El nombre total d'alumnat amb necessitats de compensació educativa matriculat en Educació Infantil (segon cicle) i Educació Primària, per a l'etapa d'Educació Primària, i el nombre total d'alumnat amb necessitats de compensació educativa matriculat en Educació Secundària Obligatoria, per a l'etapa d'ESO, en el curs 2017-2018, i nombre total l'alumnat matriculat en els centres educatius d'Educació Especial.
 - c. L'últim valor d'ISEC, calculat per al centre, per a primària i secundària, respectivament.
 - d. L'assignació d'hores del Pla d'actuació per a la millora del curs 2017-2018.
4. Per a fer la proposta de dotació d'hores de professorat addicionals, l'òrgan instructor utilitzarà les dades d'ITACA, les dades introduïdes en la sol·licitud d'OVICE i les dades que figuren en els informes elaborats per la Inspecció d'Educació, segons el que estableix el resolc seté de la resolució de 4 d'abril de 2017, del secretari autonòmic d'Educació i Investigació.

Onzé. Comissió assessora

1. Es constituirà una comissió assessora, amb la composició següent:

Presidència:

El subdirector o subdirectora general competent en innovació i qualitat educativa, o la persona en qui delegue.

Vocalies:

El subdirector o subdirectora general competent en matèria d'inclusió i ordenació acadèmica o la persona en qui delegue.

L'Inspector General d'Educació, o la persona en qui delegue.

El cap o la cap del servei amb competències en avaluació i estudis, o la persona en qui delegue.

El cap o la cap del servei amb competències en innovació i qualitat o la persona en qui delegue.

El cap o la cap del servei amb competències en matèria d'inclusió, o la persona en qui delegue.

El cap o la cap del servei amb competències en matèria d'ordenació, o la persona en qui delegue.

Un funcionari o funcionària de la subdirecció general competent en centres privats.

Un funcionari o funcionària de la direcció general competent en innovació i qualitat educativa, qui ocuparà la secretaria de la comissió.

La presidència de la comissió podrà nomenar a personal d'altres serveis dependents de la conselleria competent en educació per participar en aquesta comissió, amb veu i sense vot.

També s'hi podran incorporar, amb veu i sense vot, els tècnics o tècniques en la matèria que es consideren necessaris pel correcte desenvolupament de les funcions encomanades.

2. Les funcions d'aquesta comissió seran les següents:

a) Supervisar la proposta d'autorització dels programes que puga proposar l'òrgan instructor, atenent els criteris establits en aquesta resolució.

b) Informar a la Direcció General de Política Educativa sobre la proposta elaborada per l'òrgan instructor per a la provisió de recursos addicionals als centres educatius privats concertats sol·licitants i autoritzats.

Dotzé. Procediment d'assignació

1. L'òrgan instructor elaborarà la proposta d'autorització dels programes i de l'assignació dels recursos addicionals, atenent als criteris de la present resolució.

2. La comissió de valoració informarà sobre la proposta elaborada per l'òrgan instructor a la Direcció General de Política Educativa per a la resolució de la convocatòria.

3. La provisió de recursos addicionals tindrà una vigència d'un curs escolar.

Tretzé. Resolució de l'assignació d'hores addicionals de professorat

1. A efectes de notificació, la resolució provisional de l'assignació d'hores addicionals de professorat es publicarà en la pàgina web de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i

Esport. Aquesta resolució inclourà la relació de centres autoritzats i la proposta de dotació d'hores addicionals de professorat.

2. Publicada aquesta resolució provisional, els centres educatius podran presentar al·legacions en el termini de 10 dies naturals comptats des de l'endemà de la publicació en la pàgina web de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport. Aquestes al·legacions es presentaran en l'Oficina Virtual per als Centres Educatius (OVICE).

3. Estudiades les al·legacions, l'òrgan instructor del procediment elevarà la proposta definitiva a la Direcció General de Política Educativa, que resoldrà la convocatòria per delegació del secretari autonòmic d'Educació i Investigació, dins de les consignacions pressupostàries establides en la Llei de Pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2018 i les que s'establisquen en l'exercici 2019 .

4. La resolució definitiva es publicarà en la pàgina web de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

5. La Direcció General de Centres i Personal Docent dotarà les hores addicionals de professorat assignades per la resolució d'aquesta convocatòria, amb efectes des de l'1 de setembre de 2018 fins al 31 d'agost de 2019.

Catorzé. Termini de resolució

El termini màxim per a resoldre aquest expedient és de tres mesos des de la data d'efectes. Vençut aquest termini sense haver-se notificat cap resolució expressa, els centres educatius interessats hauran de considerar desestimada la seua sol·licitud.

Quinzé. Seguiment i Avaluació del PAM

1. Per al seguiment i l'avaluació dels programes PAC, PMAR de 3r d'ESO per àmbits, PR4 i la resta d'actuacions, el centre educatiu elaborarà els indicadors corresponents, destacant els que fan referència a l'absentisme escolar, la convivència i el rendiment acadèmic.

2. Els centres docents realitzaran un seguiment trimestral del PAM per valorar i redefinir, si s'escau, les diferents intervencions educatives.

3. Qualsevol modificació del PAM es comunicarà a la Inspecció d'Educació, a la direcció general competent en innovació i qualitat educativa i a la direcció general competent en matèria de centres i personal docent.

4. Els centres hauran de modificar el seu PAM si la Inspecció d'Educació o la direcció general competent en innovació i qualitat educativa així ho requereix.

5. El PAM serà avaluat anualment pel Claustre i podrà ser objecte d'una avaluació externa. El resultat d'aquestes avaluacions constituirà el punt de partida per a l'elaboració del PAM del curs següent.

6. La direcció general competent en innovació i qualitat educativa establirà el procediment i els indicadors pertinents per a l'avaluació externa del PAM.

7. Al finalitzar el curs escolar, es complimentarà una memòria del PAM que figurarà en un apartat específic de la memòria final de la la Programació General Anual.

Setzé. Inspecció d'Educació

1. La Inspecció d'Educació supervisarà el procés d'implementació i desenvolupament del PAM, així com la correcta utilització de les hores addicionals assignades i en farà el seu seguiment i avaluació.

2. La Inspecció General d'Educació podrà designar un inspector o inspectora coordinador/a per a cadascuna de les Direccions Territorials que actuarà com a persona de referència entre l'òrgan instructor i la Inspecció Territorial d'Educació.

Disseté. Producció d'efectes

Aquesta resolució entrarà en vigor l'endemà de ser publicada en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

Contra aquesta resolució, que no esgota la via administrativa, es podrà interposar recurs d'alçada davant del Conseller d'Educació, Investigació, Cultura i Esport en el termini d'un mes comptador a

partir de l'endemà de la publicació Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.
València, XX de maig de 2018. El secretari autonòmic d'Educació i Investigació. Miguel Soler
Gracia

El director general de Política Educativa

Annex I

Línia d'acció PA01 - Programa d'aula compartida per a ESO (PAC)

1. Definició i finalitats

1. El PAC és un programa d'atenció a la diversitat i inclusió educativa adreçat a l'alumnat en risc d'exclusió social matriculat als centres d'Educació Secundària Obligatòria, que presenta conductes disruptives, dificultats d'adaptació al medi escolar i tendència a l'absentisme escolar crònic o a l'abandonament escolar.

2. Té com a finalitat:

- a) Reduir l'absentisme escolar amb una oferta educativa diversa, adaptada a les diferents necessitats, interessos, motivacions i aspiracions de l'alumnat.
- b) Previndre l'abandonament escolar prematur i fomentar la integració socioeducativa de l'alumnat.
- c) Reforçar les competències clau i les aptituds necessàries per a la prevenció i el tractament dels comportaments disruptius.
- d) Oferir un espai alternatiu que millore l'experiència educativa de l'alumnat.
- e) Crear un entorn de cooperació.
- f) Optimitzar el desenvolupament personal, intel·lectual, social i emocional de l'alumnat.
- g) Potenciar la incorporació al món laboral.

2. Àmbit d'aplicació

L'àmbit d'aplicació d'aquesta línia d'acció són els centres educatius privats concertats que imparteixen ensenyaments d'Educació Secundària Obligatòria.

3. Condicions i estructura

1. El PAC podrà autoritzar-se als centres educatius privats concertats que establisquen un acord de col·laboració entre el centre docent i les corporacions locals o entitats col·laboradores, amb experiència en el treball socioeducatiu amb adolescents en risc d'exclusió social.

2. Podran autoritzar-se programes que impliquen diversos centres de la mateixa àrea geogràfica i, en qualsevol cas, prèvia autorització de la Direcció General de Política Educativa.

3. El grup del programa estarà format per un mínim de 10 alumnes i un màxim de 16. No obstant això, la Direcció General de Política Educativa, amb l'informe de la Inspecció d'Educació, podrà autoritzar la constitució d'un grup amb un nombre diferent d'alumnes.

4. L'alumnat del programa cursarà en el grup de PAC, a partir de l'estructura i distribució horària que determinen els centres, els àmbits següents:

a) Àmbit acadèmic:

Tindrà una càrrega horària mínima de 10 hores setmanals i hi inclourà els aspectes més rellevants de les matèries dels cursos en què l'alumnat estiga matriculat. Es desenvoluparà dins del centre. Es prioritzaran les activitats que promoguen l'adquisició d'habilitats necessàries per a l'adaptació i la inclusió de l'alumnat al centre.

b) Aula taller:

Tindrà un caràcter eminentment pràctic i funcional. Les activitats del taller es desenvoluparan en el centre o en els espais de les corporacions locals o entitats col·laboradores. Seran impartides per professionals de les corporacions locals o entitats col·laboradores, previ acord amb aquestes corporacions o entitats col·laboradores.

5. A l'hora de planificar la distribució horària del programa, es prioritzarà minimitzar el nombre de desplaçaments de l'alumnat.

6. L'horari de l'alumnat serà de 30 hores setmanals.

7. Qualsevol intervenció educativa, tant dins com fora del centre, es realitzarà sempre sota la tutela i responsabilitat, d'almenys, un o una docent.

8. Es requerirà la presència d'almenys un membre de l'equip directiu, quan aquesta activitat es realitze dins del centre educatiu.

9. Quan el desplaçament es realitze dins de l'horari lectiu, l'alumnat haurà d'anar acompanyat pel professorat del programa. Aquest desplaçament es computarà dins l'horari lectiu del professorat.

4. Disseny del programa

1. La direcció del centre educatiu, assessorada pel departament d'orientació, serà la responsable del disseny i la redacció del programa seguint els criteris establits per la comissió de coordinació pedagògica, o l'òrgan o persona que en tinga atribuïdes les competències, i aprovats pel claustre.
2. En el cas que el PAC siga compartit entre diferents centres docents, aquests hauran de coordinar-se a l'hora de planificar les activitats de l'aula taller.
3. La definició del programa inclourà:
 - a) Justificació de la mesura.
 - b) Criteris d'accés al programa establits en l'apartat 6 d'aquest annex.
 - c) Organització espacial i temporal, i agents implicats.
 - d) Adequació dels continguts de l'àmbit acadèmic i l'aula taller amb les matèries del curs corresponent.
 - e) Criteris de promoció i procediment per a recuperar les matèries pendents.
 - f) Criteris i procediment previstos per al seguiment, avaluació i revisió, si s'escau, del programa.

5. Programació

1. La programació de la intervenció educativa es realitzarà de manera coordinada entre el centre docent i les corporacions locals o entitats col·laboradores.
2. La concreció curricular i la programació serà elaborada pel professorat de l'àmbit acadèmic, assessorat pels departaments didàctics corresponents i pel departament d'orientació, al qual estarà adscrit funcionalment.
3. La concreció curricular i la programació de les actuacions de l'aula taller es faran conjuntament entre els departaments d'orientació dels centres docents i els agents socials responsables. El professorat coordinador de l'aula taller serà l'encarregat d'elaborar-la.
4. Els principis metodològics es basaran en el desenvolupament de les competències clau i l'assoliment dels objectius d'etapa. Es donarà rellevància al procés de resolució de problemes i al treball per projectes, atenent a criteris de funcionalitat de l'aprenentatge.
5. El cap o la cap del departament d'orientació vetlarà pel compliment de la programació didàctica i l'aplicació adequada dels criteris d'avaluació de l'àmbit acadèmic i de la concreció de l'aula taller de l'alumnat d'aquest programa.

6. Criteris d'accés de l'alumnat

1. Podrà incorporar-se al PAC l'alumnat de primer cicle d'ESO que:
 - a) Presente risc d'exclusió social i dificultats d'adaptació al medi escolar i a l'entorn educatiu.
 - b) Haja cursat almenys un curs del primer cicle d'ESO.
 - c) Tinga tendència a l'abandonament i a l'absentisme escolar crònic o molt accentuat.
 - d) Tinga escasses expectatives d'obtindre el títol de Graduat en ESO.
 - e) Mostre intenció d'integrar-se al món laboral.
 - f) Tinga entre 14 i 16 anys, o els complisca dins de l'any natural en què s'incorpore al programa.
2. Amb anterioritat a la incorporació de l'alumnat al programa, el centre haurà d'haver aplicat altres mesures d'atenció a la diversitat.

7. Incorporació de l'alumnat al programa

1. Per a la incorporació de l'alumnat al programa se seguirà el procediment següent:
 - a) Després de la segona avaluació del curs 2017-2018, l'equip educatiu del grup farà una proposta raonada, signada pel tutor o tutora i dirigida a la direcció del centre, on s'indicaran els motius pels quals es considera oportú cursar el programa en el curs 2018-2019.
 - b) La direcció del centre farà arribar la proposta al departament d'orientació o a qui en tinga atribuïdes les funcions que, oïts l'alumne o alumna i la seua família o representants legals, realitzarà l'avaluació sociopsicopedagògica preceptiva i emetrà un informe de determinació de necessitats on s'indicarà l'oportunitat o no de cursar-lo.
 - c) En la sessió d'avaluació final, l'equip educatiu corresponent realitzarà la proposta definitiva sobre la incorporació de l'alumne o alumna al programa, en què s'especificarà el nivell de

competència curricular en cadascuna de les matèries cursades.

d) La direcció del centre, amb l'acord escrit de la família o representants legals, autoritzarà la incorporació de l'alumnat al programa.

2. Durant el primer trimestre del curs 2018-2019 es podrà incorporar alumnat al programa, atenent les condicions establides amb anterioritat.

8. Avaluació i promoció

1. L'avaluació de l'alumnat serà contínua, personalitzada i integradora.

2. Es basarà en el grau d'assoliment de les competències clau i la consecució dels objectius generals d'etapa, d'acord amb la concreció del programa.

3. El professorat de l'àmbit acadèmic i el professorat d'aula taller realitzarà una avaluació trimestral de l'alumnat.

4. El professorat de l'àmbit acadèmic serà el responsable de les qualificacions corresponents a les matèries implicades en aquest àmbit, en coordinació amb els departaments didàctics corresponents.

5. El professorat coordinador de l'aula taller avaluarà l'alumnat, oïdes les consideracions dels professionals dependents de les corporacions locals o les entitats col·laboradores.

6. Les qualificacions obtingudes en l'àmbit acadèmic i en l'aula taller es traslladaran a les matèries corresponents al curs en el qual estiga matriculat l'alumnat, tenint en compte les adaptacions curriculars adoptades.

7. Es consignarà en l'expedient acadèmic, en l'històric acadèmic i en l'informe per trasllat, que les matèries han estat cursades en un programa específic d'atenció a la diversitat.

8. Amb caràcter general, l'alumnat estarà escolaritzat fins a acabar el curs escolar en què complisca els 16 anys.

9. La direcció del centre podrà autoritzar, excepcionalment, la permanència de l'alumnat un curs més en el programa, previ informe favorable de l'equip docent i el departament d'orientació.

10. En finalitzar el programa, l'alumnat podrà continuar estudis en formació professional bàsica o incorporar-se al món laboral.

9. Requisits del professorat

El professorat d'aula taller serà l'encarregat en aquest àmbit de:

a) Controlar l'assistència.

b) Supervisar l'actuació.

c) Implementar el pla de convivència.

d) Avaluar les activitats.

e) Acompanyar l'alumnat a l'aula taller.

f) Coordinar les actuacions entre el centre docent i l'entitat col·laboradora.

10. Acords de col·laboració

1. Els centres hauran d'establir acords de col·laboració amb les corporacions locals o amb altres entitats col·laboradores de la seua àrea geogràfica.

2. Les corporacions locals o entitats col·laboradores hauran de tindre experiència en el treball socioeducatiu amb adolescents en risc d'exclusió social.

3. Els acords de col·laboració s'hauran de formalitzar per escrit abans de començar les activitats amb l'alumnat, i es comunicaran a l'òrgan instructor quan es formalitze la sol·licitud del programa.

4. Els acords de col·laboració es custodiaran al centre.

11. Procediment d'autorització

Per a l'autorització del PAC caldrà que el centre educatiu sol·licite el programa en OVICE, amb el nombre d'alumnat proposat.

Atenent a criteris inclusius, i en compliment dels requisits necessaris, la Direcció General de Política Educativa autoritzarà el programa PAC.

ANNEX II

Línia d'acció PM01- *Programa de millora de l'aprenentatge i del rendiment* (PMAR de 3r d'ESO per àmbits)

1. Definició i finalitats

1. El PMAR de 3r d'ESO per àmbits és un programa d'atenció a la diversitat i inclusió educativa adreçat als centres educatius sostinguts amb fons públics que imparteixen Educació Secundària Obligatoria.
2. Està adreçat a l'alumnat que presenta dificultats rellevants d'aprenentatge no atribuïbles a la falta d'estudi o esforç.
3. Té com a finalitat facilitar que tot l'alumnat assolisca els objectius i adquirisca les competències corresponents.

2. Àmbit d'aplicació

L'àmbit d'aplicació d'aquesta línia d'acció són els centres educatius privats concertats que imparteixen ensenyaments d'Educació Secundària Obligatoria.

3. Condicions i estructura

1. Es podrà formar un grup específic de PMAR de 3r d'ESO per àmbits amb un mínim de 12 alumnes i un màxim de 16.
2. L'alumnat cursarà en el seu grup específic els àmbits següents:
 - a) Àmbit lingüístic i social, que inclourà valencià: llengua i literatura, llengua castellana i literatura i geografia i història (9 hores).
 - b) Àmbit de llengua estrangera: Es respectarà l'idioma estranger cursat en 1r i 2n d'ESO, amb un currículum adaptat dins d'un enfocament comunicatiu que contemple una organització dels continguts i una metodologia adequada (3 hores).
 - c) Àmbit científic i matemàtic: biologia i geologia, física i química i matemàtiques (8 hores).
 - d) L'alumnat cursarà dues hores de tutoria, una amb el seu grup específic i una altra amb el seu grup de referència.
3. Prenent com a referència el currículum de 3r d'ESO, l'alumnat cursarà obligatòriament amb el seu grup de referència la resta de matèries.

4. Disseny del programa

1. La direcció del centre educatiu, assessorada pel departament d'orientació, serà la responsable del disseny i redacció del programa seguint els criteris establits per la comissió de coordinació pedagògica, o l'òrgan o persona que en tinga atribuïdes les competències, i aprovats pel claustre.
2. En el disseny del programa s'inclouran els aspectes següents:
 - a) Justificació de l'aplicació de la mesura, després d'analitzar les mesures d'atenció a la diversitat i inclusió adoptades prèviament.
 - b) Perfil de l'alumnat proposat per al programa.
 - c) Criteris per a distribuir l'alumnat del programa en els grups ordinaris de referència.
 - d) Criteris d'organització espacial i temporal.
 - e) Criteris de promoció i procediments per a recuperar les matèries pendents.
 - f) Criteris i procediments previstos per al seguiment, avaluació i revisió, si s'escau, del programa.

5. Programació

1. La programació serà elaborada pel professorat implicat, assessorat pels departaments didàctics corresponents i pel departament d'orientació, al qual estarà adscrit funcionalment.
2. Els principis metodològics s'orientaran a la resolució de problemes, el treball per projectes, el desenvolupament de les competències clau i l'assoliment dels objectius d'etapa.
3. El cap o la cap del departament d'orientació vetlarà pel compliment de la programació didàctica.
4. Els continguts, criteris d'avaluació, competències i estàndards d'aprenentatge avaluable s'establiran pel professorat responsable de cadascuna de les matèries i àmbits que conformen el programa a partir dels criteris desenvolupats pels departaments didàctics implicats, prenent com a

referència el currículum de 3r d'ESO.

6. Criteris d'accés de l'alumnat

1. Podrà incorporar-se al PMAR de 3r d'ESO per àmbits l'alumnat que presente dificultats rellevants d'aprenentatge no imputables a la falta d'estudi o esforç i que a més complisca algun dels requisits següents:

- a) Haja repetit almenys una vegada en qualsevol etapa educativa, haja cursat 2n d'ESO, i no complisca els requisits per a promocionar a 3r d'ESO.
- b) Haja cursat una sola vegada 3r d'ESO i no complisca els requisits per a promocionar a 4t d'ESO.

7. Incorporació de l'alumnat al programa

1. Per a la incorporació de l'alumnat al programa se seguirà el procediment següent:

a) Després de la segona avaluació del curs 2017-2018, l'equip educatiu de 2n i 3r d'ESO farà una proposta raonada, signada pel tutor o tutora, dirigida a la direcció del centre on s'indicaran els motius pels quals es considera que aquest programa és el més adequat per a l'alumne o alumna, per al curs 2018-2019.

b) La direcció del centre farà arribar la proposta al departament d'orientació que, oïts l'alumne o alumna i la seua família o representants legals, realitzarà l'avaluació psicopedagògica i emetrà l'informe corresponent, on s'indicarà l'oportunitat o no de cursar el programa.

c) L'equip docent realitzarà l'avaluació acadèmica de l'alumnat especificant el grau d'assoliment de les competències clau i els objectius assolits.

d) En la sessió d'avaluació final, l'equip educatiu de 2n i 3r d'ESO farà la proposta sobre la conveniència o no de cursar el programa. El tutor o tutora emetrà el consell orientador, tenint en compte les propostes realitzades per l'equip docent.

e) La direcció del centre, amb l'acord escrit de la família o representants legals, autoritzarà la incorporació de l'alumne o alumna al programa.

2. Durant el primer trimestre del curs podrà incorporar-se alumnat al programa, amb l'informe favorable de la Inspecció d'Educació.

8. Avaluació i promoció

1. L'avaluació de l'alumnat dels programes de millora de l'aprenentatge i del rendiment es realitzarà conforme a la normativa vigent en cada moment.

2. El professorat prendrà com referent per a l'avaluació els criteris d'avaluació específics del programa i els elements de les adaptacions curriculars realitzades a l'alumnat.

3. L'alumne o alumna promocionarà de curs, en convocatòria ordinària, quan haja superat tots els àmbits i matèries cursats; en cas de convocatòria extraordinària, quan haja superat tots els àmbits i matèries cursats o tinga avaluació negativa com a màxim:

– en un àmbit, en el cas de l'àmbit de caràcter lingüístic i social o de l'àmbit de caràcter científic i matemàtic, o

– en l'àmbit de llengües estrangeres i/o en una matèria, o

– en dues matèries.

Tot açò sense perjudici del que disposa el subapartat 4 d'aquest article, i que l'equip docent considere que la naturalesa dels àmbits i matèries amb avaluació negativa no impedeix que l'alumne o alumna seguisca amb èxit el curs següent, que té expectatives favorables de recuperació i que la promoció beneficiarà la seua evolució acadèmica.

4. De forma excepcional, podrà autoritzar-se, per decisió col·legiada i votació nominal, la promoció d'un alumne o alumna amb qualificacions negatives quan es donen conjuntament les condicions següents:

a) Que tinga avaluació negativa simultàniament:

– en l'àmbit de caràcter lingüístic i social o en l'àmbit de caràcter científic i matemàtic, a més d'una matèria.

– en l'àmbit de llengües estrangeres i en dues matèries,

– o en tres matèries.

- b) Que l'equip docent considere que la naturalesa dels àmbits i matèries amb avaluació negativa simultàniament no impedeix que l'alumne o alumna seguisca amb èxit el curs següent, que té expectatives favorables de recuperació i que la promoció beneficiarà la seua evolució acadèmica.
- c) Que s'apliquen a l'alumne o alumna les mesures d'atenció educativa proposades en el consell orientador.

9. Requisits i designació del professorat

1. Cada àmbit serà impartit per un sol professor/a.
2. El professorat que impartisca els diferents àmbits pertanyerà als departaments didàctics de les àrees que els configuren.
3. El professorat quedarà adscrit, funcionalment, al departament d'orientació, i actuarà de manera coordinada entre si.
4. El tutor o tutora serà un dels professors o professores dels àmbits.
5. Els titulars dels centres privats concertats, assignaran el professorat que impartirà els àmbits específics del PMAR de 3r d'ESO per àmbits, diferenciant en la nòmina de pagament delegat les hores de dedicació al PMAR de 3r d'ESO per àmbits de la resta d'hores lectives.

10. Procediment d'autorització

Per a l'autorització del PMAR de 3r d'ESO per àmbits caldrà que el centre educatiu sol·licite el programa en OVICE, especificant el nombre d'alumnat proposat.

Atenent a criteris inclusius, i en compliment dels requisits necessaris, la Direcció General de Política Educativa autoritzarà el programa PMAR de 3r d'ESO per àmbits.

ANNEX III

Línia d'acció PR04 - Programa de Reforç de 4t d'ESO (PR4)

1. Definició i finalitats

1. El PR4 és un programa d'atenció a la diversitat i inclusió educativa adreçat als centres sostinguts amb fons públics que imparteixen Educació Secundària Obligatòria.
2. Va adreçat a l'alumnat que mostra interès per obtindre el títol de Graduat en Educació Secundària Obligatòria i que, en cursos anteriors, ha presentat dificultats generalitzades d'aprenentatge.
3. Aquest programa té com a finalitat que l'alumnat desenvolupe les competències clau i assolisca els objectius generals de l'etapa.
4. El PR4 podrà autoritzar-se als centres educatius sostinguts amb fons públics que tinguen autoritzat, almenys, un grup de PMAR de 3r d'ESO per àmbits durant el curs 2017-2018 o un programa de Reforç de 4t d'ESO durant el curs 2017-2018.

2. Àmbit d'aplicació

L'àmbit d'aplicació d'aquesta línia d'acció són els centres educatius privats concertats que imparteixen ensenyaments d'Educació Secundària Obligatòria.

3. Condicions i estructura

1. El grup estarà format per un mínim de 10 alumnes i un màxim de 16. No obstant això, la Direcció General de Política Educativa, amb l'informe previ de la Inspecció d'Educació, podrà autoritzar la constitució d'un grup amb un nombre diferent d'alumnat.
2. L'alumnat del programa cursarà en el grup específic els àmbits següents:
 - a) Àmbit lingüístic i social, que inclourà els aspectes bàsics del currículum de les matèries de valencià: llengua i literatura, llengua castellana i literatura i geografia i història (9 hores setmanals).
 - b) Àmbit de llengua estrangera, amb un currículum adaptat que prioritze la competència comunicativa de l'alumnat (2 hores). Es respectarà l'idioma estranger cursat com a primer idioma en el primer cicle d'ESO. El centre podrà organitzar aquest àmbit integrant-lo dins de l'àmbit lingüístic i social si el professorat que l'imparteix disposa de l'habilitació requerida.
 - c) Àmbit científic i matemàtic, que inclourà els aspectes bàsics del currículum corresponents a les matèries de matemàtiques i ciències aplicades a l'activitat professional (7 hores setmanals). Així mateix, cursarà la matèria de tecnologia, amb un currículum adaptat que li permeta assolir els objectius de l'etapa. El centre podrà optar per organitzar aquesta matèria integrada dins d'aquest àmbit (3 hores setmanals).
3. L'alumnat cursarà una hora de tutoria amb el seu grup específic.
4. L'alumnat cursarà dues matèries d'entre el bloc d'assignatures troncales i el bloc d'assignatures específiques, amb un currículum adaptat. El centre podrà optar per organitzar aquestes matèries integrades en algun dels àmbits, com un àmbit específic o com una matèria a cursar dins del seu grup de referència (6 hores setmanals).
5. Per tal de facilitar la seua inclusió en les activitats ordinàries del centre, l'alumnat del programa cursarà en el seu grup de referència educació física, valors ètics o religió i una hora de tutoria.

4. Disseny del programa

1. La direcció del centre educatiu, assessorada pel departament d'orientació, serà la responsable del disseny i redacció del programa seguint els criteris establits per la comissió de coordinació pedagògica, o l'òrgan o persona que en tinga atribuïdes les competències, i aprovat pel claustre.
2. En el disseny del programa s'inclouran els aspectes següents:
 - a) Justificació de l'aplicació de la mesura, després d'analitzar les mesures d'atenció a la diversitat adoptades prèviament.
 - b) Criteris d'accés de l'alumnat al programa establits en l'apartat 6 d'aquest annex.
 - c) Criteris per a distribuir l'alumnat del programa en els grups ordinaris de referència.
 - d) Criteris d'organització espacial i temporal.
 - e) Criteris i procediments per a recuperar les matèries pendents.

- f) Criteris d'obtenció del títol de Graduat en Educació Secundària Obligatòria.
- g) Criteris i procediments previstos per al seguiment, avaluació i revisió, si s'escau, del programa.

5. Programació

1. La programació serà elaborada pel professorat dels àmbits, assessorat pels departaments didàctics corresponents i pel departament d'orientació, al qual estarà adscrit funcionalment.
2. Els principis metodològics s'orientaran a la resolució de problemes, el treball per projectes, el desenvolupament de les competències clau i l'assoliment dels objectius d'etapa.
3. El cap o la cap del departament d'orientació vetlarà pel compliment de la programació didàctica.

6. Criteris d'accés de l'alumnat

1. Una vegada constituït el grup podrà incorporar-se al PR4 l'alumnat que:
 - a) Haja cursat 3r d'Educació Secundària Obligatòria en un grup del Programa de millora de l'aprenentatge i del rendiment (PMAR de 3r d'ESO per àmbits).
 - b) De manera extraordinària, l'alumnat que haja cursat dues vegades 3r d'ESO o una vegada 4t d'ESO.
 - c) Presente dificultats generalitzades d'aprenentatge no atribuïbles a la falta d'estudi o d'esforç i mostre interès, motivació i expectatives d'obtindre el títol de Graduat en Educació Secundària Obligatòria.
2. L'alumnat estarà adscrit a un grup ordinari de referència i es distribuirà de manera equilibrada entre els diferents grups del seu nivell.

7. Incorporació de l'alumnat al programa.

1. Per a la incorporació de l'alumnat al programa se seguirà el procediment següent:
 - a) Després de la segona avaluació del curs 2017-2018, l'equip educatiu del grup de PMAR de 3r d'ESO per àmbits, farà una proposta raonada, signada pel tutor o tutora i dirigida a la direcció del centre, on s'indicaran els motius pels quals es considera que aquest programa és el més adequat per a l'alumne o alumna, per al curs 2018-2019.
 - b) Per l'alumnat procedent de 3r i 4t d'ESO ordinari, se seguirà el mateix procediment.
 - c) La direcció del centre farà arribar la proposta al departament d'orientació que, oïts l'alumne o alumna i la seua família o representants legals, realitzarà l'avaluació psicopedagògica preceptiva i emetrà l'informe corresponent, on s'indicarà l'oportunitat o no de cursar el programa.
 - d) L'equip docent realitzarà l'avaluació acadèmica de l'alumnat especificant el grau d'assoliment de les competències clau i els objectius assolits.
 - e) En la sessió d'avaluació final, l'equip educatiu de 3r o 4t d'ESO farà la proposta definitiva sobre la conveniència o no de cursar el programa. El tutor o tutora emetrà el consell orientador, tenint en compte les propostes realitzades per l'equip docent.
 - f) La direcció del centre, amb l'acord escrit de la família o representants legals autoritzarà la incorporació de l'alumne o alumna al programa.
2. Durant el primer trimestre del curs podrà incorporar-se alumnat al programa d'acord amb les condicions establides amb anterioritat.
3. L'equip educatiu, en col·laboració amb el departament d'orientació, podrà determinar de manera raonada, durant el curs escolar, l'eixida d'un alumne o alumna del programa i la reincorporació al seu grup de referència.

8. Avaluació, promoció i obtenció del títol de Graduat en Educació Secundària Obligatòria

1. L'avaluació serà contínua, personalitzada i integradora.
2. Es realitzarà per àmbits i matèries atenent al grau d'assoliment de les competències clau i la consecució dels objectius generals d'etapa.
3. Les qualificacions obtingudes es traslladaran a les matèries corresponents de 4t d'ESO. Es podran assignar diferents qualificacions a les matèries que conformen els àmbits, tenint en compte que, si s'ha aprovat un àmbit, cap de les matèries que el conformen pot tindre una qualificació negativa.
4. L'avaluació de l'alumnat serà realitzada per l'equip docent, en sessió presidida pel tutor o tutora

del grup. Les decisions derivades de l'avaluació es prendran de manera col·legiada, d'acord amb els criteris i procediments que es determinen en el disseny del programa.

5. El professorat dels diferents àmbits serà l'encarregat de la recuperació de les matèries pendents incloses dins de l'àmbit de la seua competència.

6. L'equip docent proposarà l'expedició del títol de Graduat en Educació Secundària Obligatòria a l'alumnat que haja assolit les competències clau i els objectius d'etapa.

7. Es consignarà en l'expedient acadèmic, en l'historial acadèmic i en l'informe per trasllat, que les matèries han estat cursades en un programa específic d'atenció a la diversitat.

9. Requisits del professorat

1. Cada àmbit serà impartit per un sol professor/a.

2. El professorat que impartisca els diferents àmbits pertanyerà als departaments didàctics de les àrees que el configuren.

3. El professorat quedarà adscrit, funcionalment, al departament d'orientació, i actuarà de manera coordinada entre si.

4. El tutor o tutora serà un dels professors o professores dels àmbits lingüístic i social o de l'àmbit científic i matemàtic.

5. Els titulars dels centres privats concertats, assignaran el professorat que impartirà els àmbits específics del PR4, diferenciant en la nòmina de pagament delegat les hores de dedicació al PR4, de la resta d'hores lectives.

10. Procediment d'autorització

Per a l'autorització del PR4 caldrà que el centre educatiu sol·licite el programa en OVICE, amb la proposat del nombre d'alumnat previst.

Atenent a criteris inclusius, i en compliment dels requisits necessaris, la Direcció General de Política Educativa autoritzarà el programa PR4.

ANNEX IV Línia NESE

Personal especialitzat de suport de pedagogia terapèutica i audició i llenguatge

1. Planificació de la resposta educativa per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu

1. La resposta educativa a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu s'ha d'organitzar en quatre nivells, que tenen un caràcter sumatiu, progressiu i no exclouent:

a. El primer nivell de resposta, dirigit a tota la comunitat educativa i a l'entorn sociocomunitari, el constitueixen les actuacions que impliquen els processos de planificació, la gestió general del centre i l'organització dels suports. És responsabilitat dels òrgans de govern, de coordinació i de participació del centre i s'ha de concretar en els documents de planificació i en el Pla d'actuació per a la millora (PAM), que organitzarà la resposta en tots els nivells.

b. El segon nivell de resposta, dirigit a tot l'alumnat d'un grup, el constitueixen les actuacions didàctiques, d'acció tutorial i de convivència i altres plans transversals de grup, nivell, cicle o etapa, que comporten suports ordinaris generals. Els agents responsables són l'equip docent, coordinat per la tutora o el tutor, amb l'assessorament dels equips d'orientació, altres especialistes i, si s'escau, la col·laboració d'agents externs.

c. El tercer nivell de resposta, dirigit a l'alumnat d'un grup que requereix una resposta diferenciada, el constitueixen les actuacions didàctiques de reforç, d'enriquiment i altres accions personalitzades que impliquen suports ordinaris addicionals. És responsabilitat de l'equip docent, coordinat per la tutora o el tutor, amb l'assessorament dels equips d'orientació i amb la col·laboració del professorat especialitzat de suport i, si s'escau, d'altres agents. Es concreta en actuacions didàctiques, d'acció tutorial, de convivència, en plans transversals diferenciats i en programes específics per a la inclusió de l'alumnat regulats per l'administració o de disseny propi.

d. El quart nivell de resposta, dirigit a l'alumnat que requereix una resposta personalitzada i individualitzada que implica suports especialitzats (pedagogia terapèutica, audició i llenguatge, educadora o educador d'educació especial, o altres). Els agents responsables són l'equip docent, coordinats per la tutora o el tutor, els equips d'orientació, el professorat especialitzat de suport, el personal no docent de suport, altres agents externs, i, si s'escau, l'Administració educativa. Es concreta en mesures curriculars extraordinàries (adaptacions curriculars individuals significatives, flexibilització de la durada d'una etapa o pròrrogues extraordinàries), adaptacions d'accés (materials o personals) i plans personalitzats per la participació. Aquest nivell també comporta la realització d'una avaluació sociopsicopedagògica, l'emissió del corresponent informe sociopsicopedagògic i l'elaboració d'un Pla d'actuació personalitzat (PAP).

2. Organització del centre i de l'aula per a la resposta a la inclusió

1. El Pla d'actuació per a la millora (PAM) ha d'incloure les actuacions en cadascun dels nivells especificats en el punt u per a donar resposta a les necessitats específiques de suport de l'alumnat. Això inclou la millora de l'accessibilitat, identificació primerenca de necessitats educatives, les mesures de prevenció, la concreció del currículum, la planificació de la resposta educativa, els criteris d'organització i de retirada dels suports, la coordinació del professorat, l'organització dels processos de transició, la participació de la comunitat educativa, del voluntariat, d'altres agents, entitats o institucions de l'entorn, la distribució de responsabilitats en la consecució dels fins proposats i totes aquelles decisions que promoguen la inclusió i l'èxit escolar de tot l'alumnat.

2. A nivell de centre i d'aula s'han d'organitzar les condicions d'accessibilitat física, sensorial, cognitiva i emocional que faciliten l'accés i la participació de tot l'alumnat, i desenvolupar actuacions que sensibilitzen i facen prendre consciència la comunitat educativa envers les

diferents necessitats educatives que puga presentar l'alumnat i davant qualsevol tipus de diversitat existent, considerant aquesta com un valor positiu.

3. Les concreció curricular, a través de les programacions i unitats didàctiques, ha de complir almenys els requisits següents:

- a) Tenir en compte les diferències quant a capacitats, interessos i motivacions de l'alumnat, contemplant els diversos graus d'adquisició de les competències bàsiques; els continguts bàsics per a aconseguir el desenvolupament adequat de les competències clau; els continguts complementaris, d'ampliació o de reforç, per a l'alumnat que ho necessite; les activitats i metodologies diferenciades per al desenvolupament d'un mateix contingut en funció del seu grau de dificultat; i, en coherència amb aquestes decisions, els criteris i els instruments d'avaluació més adequats.
- b) Possibilitar les individualitzacions i personalitzacions que siguen necessàries per a donar resposta als diferents ritmes d'aprenentatge, motivacions, interessos i circumstàncies de l'alumnat.
- c) Promoure metodologies que posen en valor els aprenentatges significatius, la col·laboració i la cooperació.
- d) Aplicar mitjans de representació i d'expressió múltiples i diversos.

4. Els materials han de complir els requisits següents: ser accessibles per a tot l'alumnat, afavorir i garantir la igualtat i la no discriminació, facilitar la interacció, el treball en equip i el treball individual, permetre diversos nivells de participació i aprenentatge, utilitzar formes diferents de representació de la informació, implicar opcions múltiples de motivació, possibilitar tipus alternatius de resposta i ser respectuosos amb el medi ambient.

5. Els de suports personals comprenen tot el personal del centre, l'alumnat, les famílies i altres agents o entitats del context sociocomunitari que col·laboren en el desenvolupament de la resposta a les necessitats de l'alumnat. D'acord amb això i en coherència amb els nivells de planificació especificats en el punt u, els centres han d'organitzar es seus suports en diferents graus d'especificitat:

- a. Suports generals amb recursos ordinaris dirigits a tot l'alumnat del centre o de l'aula, que tenen un caràcter fonamentalment preventiu i proactiu, i que impliquen el professorat, les companyes, els companys, el personal voluntari i altre personal que puga intervindre en el centre.
- b. Suports addicionals amb recursos ordinaris dirigits a l'alumnat per al qual els suports generals no són suficients i que, per tant, requereix suports personalitzats que poden dur-se a terme amb la intervenció del professorat no especialitzat del centre.
- c. Suports addicionals amb personal especialitzat dirigits a l'alumnat que, per la complexitat de les seues necessitats educatives, requereix una resposta personalitzada i individualitzada. Entre el suport de caràcter especialitat s'inclou el que faciliten les i els professionals de pedagogia terapèutica i d'audició i llenguatge.

6. Els suports es facilitaran, sempre que siga possible, dins de l'aula ordinària. En cas de realitzar-se fora d'aquesta es procurarà l'agrupament de l'alumnat, llevat de circumstàncies degudament justificades que requerisquen una atenció individualitzada de caràcter molt especialitzat. En qualsevol cas el/la tutor/a de cada grup garantirà una coordinació estreta entre el personal de suport i el professorat que imparteix les àrees i matèries, a fi de fer efectiva la complementarietat de les actuacions i la transferència de competències al context natural.

7. En la planificació i organització de la resposta educativa més adequada es considerarà l'interès superior del menor i, sempre que siga possible, també la seua opinió, així com l'opinió i participació de la família o representants legals.

8. Les i els professionals d'orientació educativa, amb la col·laboració del personal especialitzat de suport, assessoraran, col·laboraran i orientaran al professorat en la planificació, desenvolupament

i avaluació de les mesures proposades, així com en els criteris de retirada dels suports.

9. Els centres docents, amb la col·laboració dels serveis especialitzats d'orientació i d'altres agents, hauran de planificar adequadament els processos de transició entre nivells, cicles, etapes i modalitats d'escolarització, a fi de garantir el transvasament d'informació de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu, la continuïtat de les actuacions educatives i la detecció de necessitats que puguen produir-se en moments en què les barreres i la desigualtat es manifesten amb major freqüència i intensitat.

3. Identificació de les necessitats específiques de suport educatiu, proposta del pla d'actuació i registre en ITACA

1. Correspon a l'especialista d'orientació educativa adscrit als serveis psicopedagògics escolars, gabinets psicopedagògics autoritzats o departaments d'orientació, o per qui tinga atribuïdes aquestes funcions, la identificació de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i l'emissió del corresponent informe sociopsicopedagògic.

2. L'alumnat amb els diagnòstics que figuren a continuació ha de disposar d'informe mèdic que acredite aquestes circumstàncies, tot i que, excepcionalment, aquest informe podrà incloure un diagnòstic provisional o en procés, per raons maduratives o d'altra índole.

- Discapacitat motriu
- Discapacitat sensorial (audició: hipoacúsia mitjana, audició: deficiència auditiva severa, audició: deficiència auditiva profunda, visió: ambliopia, visió: ceguera)
- Discapacitat intel·lectual: lleu, moderada, severa, profunda
- TEA (TGD: Rett, TGD: Asperger, TGD: T. Autista, TGD no especificat, TGD altres)
- Plurideficiència
- Trastorn psicòtic i de la personalitat
- Trastorns greus de la conducta
- Trastorn fonològic: disàrtria
- Trastorn fonològic: disglòssia

3. La proposta del Pla d'actuació incorporarà les mesures i suports per a la inclusió de l'alumnat, que s'articularen en un continu de resposta, des de les mesures ordinàries i generals fins a les respostes més individualitzades, específiques i intenses, procurant en tots els casos el màxim nivell d'inclusió possible en l'aula ordinària.

4. Les dades de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i les variacions que se'n produïsquen al llarg del curs s'han de registrar en ITACA per part de l'orientador o orientadora que atén el centre, amb la supervisió de la direcció, que té la responsabilitat de vetlar perquè les dades introduïdes estiguen actualitzades i siguen veraces. En el cas dels gabinets psicopedagògics municipals, la introducció de dades es farà conjuntament entre l'orientador o l'orientadora adscrit a aquest i la direcció del centre.

5. En l'apartat de «detall NESE» s'ha d'indicar expressament el personal de suport a la inclusió proposat en el Pla d'actuació per a l'alumne o l'alumna, d'acord amb les seues necessitats educatives relacionades a l'informe sociopsicopedagògic.

4. Personal especialitzat de suport de pedagogia terapèutica

1. El nombre de sessions i la durada de la intervenció ha de respondre a les necessitats de l'alumnat, tot considerant que l'alumnat que es troba dins una mateixa categoria de necessitats específiques de suport pot requerir diferents tipus de resposta quant al grau d'intensitat, amplitud i especialització.

2. Els criteris i prioritats d'intervenció del personal especialitat de suport de pedagogia terapèutica són els que corresponen a la normativa vigent en matèria d'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu, tot considerant les indicacions especificades en els punts anteriors d'aquest annex.
3. En el segon cicle d'Educació Infantil tindrà prioritat l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de discapacitat o trastorns greus de conducta.
4. En Educació Primària tindrà prioritat l'alumnat següent:
 1. Alumnat amb adaptacions curriculars individuals significatives (ACIS).
 2. Alumnat amb dificultats específiques d'aprenentatge en la lectura, l'escriptura i/o el càlcul, degudament identificat amb els criteris i instruments adequats.
 3. Alumnat amb altes capacitats intel·lectuals, degudament identificat amb els criteris i instruments adequats.
5. L'alumnat amb trastorn de l'aprenentatge no especificat es considerarà per l'atenció de pedagogia terapèutica sols en els casos en què existisquen dificultats moderades o greus que afecten significativament el seu rendiment acadèmic i no siguen suficients les mesures generals o addicionals amb suports ordinaris.
6. L'alumnat de compensació educativa que no estiga inclòs en alguna de les prioritats especificades en els punts dos i tres d'aquest apartat, no serà objecte d'atenció preferent per part d'aquest personal especialista. No obstant, s'articularen les mesures més adients per a donar resposta a les seues necessitats.
7. En l'Educació Secundària Obligatòria tindrà prioritat l'alumnat amb ACIS en totes les àrees del currículum o en les àrees instrumentals, amb les condicions següents:
 - Si és alumnat de primer o segon d'ESO, el nivell de competències ha de ser el corresponent al tercer o quart curs de primària.
 - Si és alumnat de de tercer o quart d'ESO, el nivell de competències ha de ser el corresponent al cinqué o sisé curs de primària.

5. Personal especialitzat de suport d'audició i llenguatge

La sol·licitud al servei psicopedagògic escolar de zona mitjançant OVICE de l'atenció de les dificultats de llenguatge de l'alumnat pel personal especialitzat de suport d'audició i llenguatge, obligarà al centre concertat a:

- facilitar als dits professionals, tant la documentació que necessiten de l'alumnat que van a atendre, com la coordinació amb els professionals i les famílies que requerisca la intervenció programada.
- abordar i aplicar tots i cadascú dels apartats que a continuació es relacionen:
 1. Els criteris i prioritats d'intervenció del personal especialitat de suport d'audició i llenguatge són els que corresponen a la normativa vigent en matèria d'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu, tot considerant les indicacions especificades en els punts anteriors d'aquest annex.
 2. El nombre de sessions i la durada de la intervenció ha de respondre a les necessitats de l'alumnat, tot considerant que l'alumnat que es troba dins una mateixa categoria de necessitats específiques de suport pot requerir diferents tipus de resposta quant al grau d'intensitat, amplitud i especialització.
 3. El nombre de sessions que requerisca cada alumne o alumna es determinarà, sense perjudici del que de manera orientativa indica la normativa vigent, seguint els criteris tècnics següents: gravetat del diagnòstic, edat, dificultats identificades en els diferents aspectes del llenguatge i la parla, nivell de desenvolupament del llenguatge comprensiu i expressiu, necessitat de sistemes

augmentatiu/alternatiu de comunicació i necessitat d'ajudes tècniques.

4. En el segon cicle d'educació Infantil i Educació Primària tindrà prioritat l'alumnat següent:

1. Alumnat amb afàsia, disfàsia/TEL, trastorn del llenguatge associat a TEA, deficiència auditiva severa i profunda.
2. Alumnat amb hipoacúsia mitjana.
3. Alumnat amb retard simple del llenguatge. Es considerarà, als afectes de provisió d'atenció, únicament fins al segon curs d'Educació Primària, atenent a les característiques d'aquestes dificultats i a la seua relació amb el desenvolupament.
4. Alumnat amb disàrtria.
5. Alumnat amb disglòssia.
6. Alumnat amb disfèmia que dificulte greument la seua comunicació i alumnat amb disfonia, sempre que aquest no reba ja l'atenció per part del sistema públic de salut.
7. Alumnat amb altres dificultats:
 - Retard del llenguatge associat a discapacitat intel·lectual.
 - Dislàlia. Es considerarà, als afectes d'atenció, únicament fins al segon curs d'Educació Primària, atenent a les característiques d'aquestes dificultats i a la seua relació amb el desenvolupament.
 - Desorganització del llenguatge com a conseqüència de trastorn de la personalitat.

5. En el segon cicle d'Educació Infantil, l'alumnat amb retard simple del llenguatge, dislàlies, disfèmia i disfonia s'atendrà preferentment mitjançant programes d'estimulació del llenguatge oral desenvolupats dins l'aula ordinària i adreçats a tot l'alumnat del grup, sota una perspectiva inclusiva i preventiva, sense prejuï que en l'organització de les hores disponibles per l'especialista en audició i llenguatge es destinen sessions -degudament justificades- a l'atenció individual o en xicotet grup de l'alumnat amb dificultats en el llenguatge que ho requereixen.

6. La implementació dels programes referits en l'apartat anterior es realitzarà de forma conjunta entre l'especialista d'audició i llenguatge i el professorat d'Educació Infantil, que s'organitzaran adequadament per atendre l'alumnat i aconseguir els objectius programats. L'especialista d'audició i llenguatge prioritzarà la intervenció directa en els grups que hi haja alumnat que presente majors dificultats en el llenguatge i la parla.

7. En Educació Secundària Obligatoria tindrà prioritat l'alumnat següent:

1. Alumnat amb hipoacúsia profunda i severa.
2. Alumnat amb afàsia, disfàsia/TEL, trastorn del llenguatge associat a TEA.
3. Alumnat amb hipoacúsia mitjana.
4. Alumnat amb disàrtria.
5. Alumnat amb disfèmia que dificulte greument la seua comunicació, sempre que aquest no reba ja l'atenció per part del sistema públic de salut.
6. Alumnat amb disfonia, sempre que aquest no reba ja l'atenció per part del sistema públic de salut.
7. Alumnat amb disglòssia.

8. En els casos de disfèmia i disfonia, en les etapes d'Educació Primària i Educació Secundària Obligatoria, la intervenció directa de l'especialista d'audició i llenguatge es prestarà per un màxim de dos anys des de l'inici de la intervenció. Passat aquest temps, la intervenció consistirà en una supervisió o en l'atenció puntual, en funció del grau de dificultat i l'evolució de l'alumnat.

6. Seguiment i supervisió del personal de suport assignat

Correspon a la Inspecció d'Educació supervisar al llarg de curs escolar les dades referides a l'alumnat amb necessitats específiques de suport del centre, a la gestió del personal especialista, l'organització dels suports i els programes desenvolupats, dins del procediment general de seguiment del PAM. Per a aquesta tasca, podrà comptar amb l'assessorament de la direcció dels serveis psicopedagògics escolars.

Annex V Altres actuacions

1. Definició i finalitats

1. Aquestes actuacions donen suport a les mesures o programes de compensació educativa, així com qualsevol altra actuació que no estiga inclosa en les línies dels annexes anteriors, i que els centres educatius puguem desenvolupar per aconseguir les finalitats establides al PAM, des d'una perspectiva inclusiva.

2. Àmbit d'aplicació

L'àmbit d'aplicació d'aquestes actuacions són els centres educatius privats concertats que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil segon cicle, Educació Primària, Educació Secundària Obligatoria i centres específics d'Educació Especial.

3. Disseny de les actuacions

1. La direcció del centre educatiu, assessorada pel departament d'orientació, serà la responsable del disseny i la redacció de les actuacions d'aquesta línia d'acció, seguint els criteris establits per la comissió de coordinació pedagògica, o l'òrgan o persona que en tinga atribuïdes les competències, i aprovats pel claustre.

2. La definició de les actuacions inclourà:

a) Justificació de la mesura.

b) Criteris per a la participació de l'alumnat en l'actuació, si s'escau.

c) Organització espacial i temporal.

d) Horari lectiu.

e) Personal docent responsable

f) Criteris i procediment previstos per al seguiment, avaluació i revisió, si s'escau, de l'actuació.

4. Programació

1. La programació de la intervenció educativa es desenvoluparà pels docents i les docents responsables de l'actuació i s'incorporarà al departament al qual pertanguen. En cas d'haver diferents departaments implicats, la programació es farà de forma coordinada entre ells i quedarà adscrita al departament que més implicació horària tinga. O en el seu defecte, la direcció del centre assignarà a un departament la responsabilitat d'aquesta programació.

2. Els principis metodològics es basaran en el desenvolupament de les competències clau i l'assoliment dels objectius d'etapa.

5. Avaluació

1. En el disseny de l'actuació, s'establiran els indicadors adients per fer el seguiment de l'actuació, atenent als objectius i finalitats amb les quals es dissenye l'actuació.

2. Es farà seguiment trimestral i anual dels indicadors establits.

3. Al finalitzar el curs, es farà una memòria de l'actuació que quedarà incorporada en la memòria del departament responsable de la programació, amb indicació de l'assoliment dels objectius i propostes de millora, alumnat beneficiat per l'actuació i valoració de l'impacte en la millora del centre educatiu.

6. Procediment de sol·licitud i assignació d'hores addicionals de professorat

1. Per a l'assignació d'hores addicionals per a aquesta actuació, caldrà que el centre educatiu privat concertat faça la sol·licitud en OVICE.

2. Atenent les dades que figuren en ITACA en el moment de la sol·licitud, els criteris de valoració del resolc desé, els informes de la inspecció d'educació i les consignes pressupostàries de l'exercici 2018, la Direcció General de Política Educativa podrà assignar, als centres sol·licitants, hores addicionals per al desenvolupament de les intervencions incloses en aquesta línia.

PROPUESTA DE RESOLUCIÓN, del XXX de mayo de 2018, del secretario autonómico de Educación e Investigación, por la que se regula el procedimiento de solicitud de recursos adicionales para el desarrollo del Plan de actuación para la mejora en los centros privados concertados para el curso 2018-2019.

La Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación, establece en el artículo 1.b la equidad como uno de los principios básicos del sistema educativo para garantizar la igualdad de oportunidades para el pleno desarrollo de la personalidad a través de la educación, la inclusión educativa, la igualdad de derechos y oportunidades que ayudan a superar cualquier discriminación y la accesibilidad universal a la educación. Establece como objetivos de la Educación Primaria, conocer, comprender y respetar las diferentes culturas y las diferencias entre las personas, la igualdad de derechos y oportunidades de hombres y mujeres y la no-discriminación de personas con discapacidad. Asimismo, a su artículo 26.1, indica que los centros que imparten Educación Secundaria Obligatoria elaborarán sus propuestas pedagógicas desde la consideración de la atención a la diversidad y del acceso de todo el alumnado a la educación común, arbitrarán métodos que tengan en cuenta los diferentes ritmos de aprendizaje de los alumnos, que favorezcan la capacidad de aprender por sí mismos y que promuevan el trabajo en equipo.

El artículo 72.2, de la mencionada ley, establece que corresponde a las administraciones educativas dotar los centros de los recursos necesarios para atender al alumnado con necesidad específica de apoyo educativo, y al artículo 120.4 que los centros, en el ejercicio de su autonomía, pueden adoptar experimentaciones, planes de actuación, formas de organización, normas de convivencia y ampliación del calendario escolar por o del horario lectivo de áreas o materias, en los términos que establezcan las administraciones educativas.

Además, en el artículo 13.1 del Decreto 108/2014, de 4 de julio, del Consell, por el que se establece el currículo y se despliega la ordenación general de la Educación Primaria en la Comunidad Valenciana y en el artículo 6.1 del Decreto 87/2015, de 5 de junio, del Consell, por el que se establece el currículo y se despliega la ordenación general de la Educación Secundaria Obligatoria y del Bachillerato en la Comunidad Valenciana, se especifica que la autonomía pedagógica y organizativa de los centros docentes se llevará a la práctica en los términos indicados en los artículos 3.2 y 7 del Real Decreto 1105/2014, a través del desarrollo y concreción curricular, las medidas de atención a la diversidad y la aprobación de sus normas de organización y funcionamiento.

El Decreto 41/2016, de 15 de abril, del Consell, establece el sistema para la mejora de la calidad de los servicios públicos y la evaluación de los planes y programas en la Administración de la Generalitat y su sector público instrumental así como la finalidad de impulsar los principios de la gestión de la calidad total e identificar el grado de calidad de los servicios que se prestan a la ciudadanía, identificando los puntos fuertes así como aquellos aspectos susceptibles de mejora.

El marco de la escuela inclusiva tiene como finalidad pasar de un enfoque compensatorio y una organización de los recursos basada en el apoyo individual, a un planteamiento global y sistémico que aumente la capacidad de dar respuesta a las necesidades de todo el alumnado.

Este planteamiento se sitúa en una perspectiva que interpreta las situaciones de desigualdad o desventaja social como un hecho estructural, dinámico y relacional, atribuible a desajustes entre la escuela, el currículo, el enseñanza, la evaluación y la realidad personal, escolar, familiar y social del alumnado.

En este sentido, uno de los principios que sustenta el sistema educativo es el de la participación de todos los agentes sociales. Ese espíritu cooperativo posibilitará la inclusión como uno de los

principios básicos que favorezcan la calidad educativa. El centro educativo, que está insertado en un contexto, debe integrarse en la comunidad como un recurso más y, al mismo tiempo, debe conocer y aprovechar los y las profesionales y todo tipo de instituciones que puedan redundar en una mejor actuación educativa y, específicamente, en una atención integral a la diversidad del alumnado.

La Orden 38/2016, de 27 de julio, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, reguló el Plan de actuación para la mejora, para el curso 2016-2017 y como medidas dirigidas a la reducción del abandono escolar y para facilitar la obtención del título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria, en esta orden se definen el Programa de aula compartida (PAC) y el Programa de refuerzo para 4º de ESO (PR4).

El Real Decreto 1105/2014, de 26 de diciembre, establece el currículo básico de la Educación Secundaria Obligatoria y del Bachillerato, y en su artículo 16 indica que las administraciones educativas regularán las medidas de atención a la diversidad entre las que se encuentra el programa de mejora del aprendizaje y del rendimiento (PMAR de 3º de ESO por ámbitos).

El artículo 11.6 de la Ley 22/2017, de 29 de diciembre, de presupuestos de la Generalitat para el ejercicio 2018, establece que los centros concertados que desarrollan un plan de actuación para la mejora, un programa autorizado de acogida al sistema educativo (aulas PASE), u otros programas específicos de atención a la diversidad del alumnado, regulados por norma básica o autonómica, dispondrán del profesorado que se determine en la resolución correspondiente, profesorado que será objeto de inclusión en la nómina de pago delegado del respectivo centro. El programa autorizado de acogida al sistema educativo (aulas PASE) acabará su vigencia al final del curso 2017-2018.

La resolución de 4 de abril de 2017, del secretario autonómico de Educación e Investigación, reguló la elaboración del Plan de actuación para la mejora (PAM) y el procedimiento de dotación de profesorado adicional para su aplicación a los centros educativos sostenidos con fondos públicos, para el curso 2017-2018.

La Ley 39/2015, de 1 de octubre, del Procedimiento Administrativo Común de las Administraciones Públicas, establece que se garantizarán las relaciones con la Administración a través de medios digitales y hace reseña en la simplificación de trámites en el procedimiento administrativo.

El Decreto 51/2011, de 13 de mayo, del Consell, regula el sistema de información ITACA como instrumento para la gestión y la comunicación de los datos y de los documentos necesarios para el adecuado funcionamiento del sistema educativo de la Comunidad Valenciana, para aquellos centros que imparten enseñanzas regladas no universitarias.

Por todo lo que se ha expuesto y en uso de las atribuciones que me confiere el artículo 68 de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, del Consell, el Decreto 102/2015, de 1 de julio, del Consell, por el que cesan y nombra a las personas titulares de secretarías autonómicas de la Generalitat, y el Decreto 186/2017, de 24 de noviembre, del Consell, por el que se aprueba el Reglamento orgánico y funcional de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, vista la propuesta del director general de Política Educativa y de conformidad con esta, resuelvo:

Primero. Ámbito de aplicación

La presente resolución se aplicará en los centros educativos privados concertados, ubicados en la Comunitat Valenciana, que impartan enseñanzas de Educación Infantil (2º ciclo), Educación Primaria, Educación Secundaria Obligatoria y Educación Especial.

Segundo. Objeto de la resolución

El objeto de la presente resolución es regular el procedimiento de solicitud y dotación de recursos

adicionales para el desarrollo del Plan de actuación para la mejora en los centros privados concertados para el curso 2018-2019.

Tercero. Dotación presupuestaria

El importe máximo destinado a esta convocatoria es de 12.000.000 euros que se financiará con cargo a los créditos del capítulo IV del programa 422.20, línea presupuestaria S0061 de los presupuestos de la Generalitat para el ejercicio 2018.

Cuarto. Órgano instructor

Se establece como órgano instructor de los procedimientos regulados en esta resolución a la subdirección general competente en materia de innovación y calidad educativa y a la subdirección general competente en materias de inclusión y de ordenación académica.

Quinto. Definición

1. El Plan de actuación para la mejora (PAM) constituye la parte pedagógica de la Programación general anual.
2. Está conformado por el conjunto de intervenciones educativas que se realizan en un centro educativo para la mejora de la calidad educativa que incluye, entre otros aspectos, la consecución de la equidad en la educación y la mejora de las competencias del alumnado.
3. Las intervenciones educativas deben dar respuesta a las necesidades, los intereses y las motivaciones de todo el alumnado del centro desde una perspectiva inclusiva y se organizarán dentro de las líneas de acción siguientes, algunas de las cuales se configuran como programas:
 - a) Programa de aula compartida (PAC), anexo I.
 - b) Programa de mejora del aprendizaje y del rendimiento (PMAR de 3º de ESO por ámbitos), anexo II.
 - c) Programa de refuerzo para 4º de ESO (PR4), anexo III.
 - d) Apoyo al alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo de audición y lenguaje (NESE), anexo IV
 - e) Otras actuaciones, anexo V:
 - Concreción del currículo.
 - Proyecto lingüístico del centro.
 - Organización de grupos flexibles.
 - Organización de actividades de refuerzo y de profundización.
 - Organización de la opcionalidad.
 - Medidas o programas de compensación educativa.
 - Reducción del abandono escolar temprano.
 - Mejora de la convivencia.
 - Medidas educativas complementarias para el alumnado que permanezca un año más en el mismo curso.
4. Los centros desarrollarán el PAM con el profesorado de su plantilla. No obstante, pueden solicitar horas adicionales de profesorado para su desarrollo, de acuerdo con los términos establecidos para cada actuación en los anexos de esta resolución.

Sexto. Finalidades

1. El PAM tiene las siguientes finalidades:
 - a) Desarrollar intervenciones educativas inclusivas y cambios organizativos y metodológicos que den respuesta a las necesidades educativas desde una perspectiva inclusiva.
 - b) Incrementar el porcentaje de alumnado que alcanza los objetivos y las competencias clave correspondientes.
 - c) Aumentar la tasa de titulación del alumnado en Educación Secundaria Obligatoria.
 - d) Reducir el absentismo y el abandono escolar prematuro e incrementar la tasa de escolarización en la educación postobligatoria.
 - e) Mejorar la competencia emocional y las habilidades de interacción social del alumnado para conseguir una mayor integración socioeducativa.

- f) Desarrollar acciones para prevenir y compensar las desigualdades en educación desde una perspectiva inclusiva.
- g) Garantizar que el alumnado alcance una competencia plurilingüe efectiva.
- h) Propiciar espacios formativos orientados al aprendizaje a lo largo de la vida de las personas adultas participantes para garantizar una formación básica, el diseño autónomo de itinerarios de vida personal, académica y profesional, la participación ciudadana, social y cultural y la atención a la población adulta en riesgo de exclusión social con el fin de promover la inserción social.

Séptimo. Solicitud de horas adicionales de profesorado

1. La solicitud de horas adicionales de profesorado se presentará a través de la Oficina Virtual para los Centros Educativos (OVICE), disponible en el enlace https://oficinavirtual.gva.es/oficina_tactica/
2. El plazo de solicitud en El OVICE será de 10 días naturales contados a partir del día siguiente al de la publicación de esta resolución.
3. Únicamente serán considerados centros solicitantes y podrán ser seleccionados, aquellos que hayan rellenado correctamente los datos de solicitud en la Oficina Virtual para los Centros Educativos (OVICE).

Octavo. Procedimiento para la solicitud de horas adicionales de profesorado de audición y lenguaje para la línea de apoyo al alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo (NESE).

1. El centro debe disponer del informe psicopedagógico actualizado, del alumnado para el cual se solicitará esta atención, de acuerdo con el modelo establecido en la Orden de 15 de mayo de 2006 de la Conselleria de Cultura, Educación y Deporte, con fecha igual o posterior a septiembre de 2015 y necesariamente cuando el alumnado cambie de etapa. El informe del especialista de audición y lenguaje debe estar actualizado al curso actual. Los datos se deben reflejar en ITACA.
2. Los centros privados concertados que lo requieran deberán solicitar la atención del personal de audición y lenguaje en la OVICE.
3. Una vez recibidas las solicitudes y revisadas las necesidades de los centros registrados en ITACA, la Dirección General de Política Educativa remitirá a la Dirección Territorial de Educación correspondiente la relación de especialistas de audición y lenguaje y de centros, asignados a cada SPE para su conocimiento y posterior comunicación a las direcciones de los servicios psicopedagógicos escolares.

Noveno. Autorización de los programas del PAM

1. La Dirección General de Política Educativa autorizará los programas del PAM para el curso 2018-2019, atendiendo a los informes y valoraciones elaborados por la Inspección de Educación según lo que establece el artículo séptimo de la resolución de 4 de abril de 2017, del secretario autonómico de Educación e Investigación, que regula el PAM para el curso 2017-2018, además de los datos que figuran en la solicitud de OVICE para los centros privados concertados y al cumplimiento de los requisitos que exige cada programa, atendiendo los anexos I, II y III de esta resolución.
2. Esta autorización podrá ser con horas de profesorado adicionales o sin recursos adicionales.

Décimo. Asignación de recursos adicionales a los centros educativos

1. PR4: Los centros solicitantes y autorizados podrán recibir horas de profesorado adicional necesario para el desarrollo del programa PR4, con criterio de continuidad del programa PMAR de 3º de ESO por ámbitos, si durante el curso 2017-2018 han tenido autorizado con asignación de recursos adicionales el PMAR de 3º de ESO por ámbitos, lo han desarrollado conforme a la normativa y el informe de Inspección de Educación ha sido favorable, o si han tenido autorizado con asignación de recursos adicionales el PR4 durante el curso 2017-2018, lo han desarrollado conforme a la normativa y el informe de Inspección de Educación ha sido favorable.
2. PMAR de 3º de ESO por ámbitos: Los centros solicitantes y autorizados podrán recibir horas de

profesorado adicional necesario para el desarrollo del programa PMAR de 3º de ESO por ámbitos, con criterio de continuidad del programa, si durante el curso 2017-2018 han tenido autorizado con asignación de recursos adicionales el PMAR de 3º de ESO por ámbitos, lo han desarrollado conforme a la normativa y el informe de Inspección de Educación ha sido favorable.

3. En relación a las otras actuaciones recogidas en el apartado e) del resuelto cuarto de esta resolución y de acuerdo con las consignas presupuestarias, para determinar la asignación de horas adicionales de profesorado se atenderá a la siguiente información:

a. La valoración favorable de los informes elaborados por la Inspección de Educación, referentes a la utilización adecuada de los recursos asignados durante el curso 2017-2018 y la adecuación de la atención educativa, según lo que establece el resuelto séptimo de la resolución de 4 de abril de 2017, del secretario autonómico de Educación e Investigación.

b. El número total de alumnado con necesidades de compensación educativa matriculado en Educación Infantil (segundo ciclo) y Educación Primaria, para la etapa de Educación Primaria, y el número total de alumnado con necesidades de compensación educativa matriculado en Educación Secundaria Obligatoria, para la etapa de ESO, en el curso 2017-2018, y el número total de alumnado matriculado en los centros educativos de Educación Especial.

c. El último valor de ISEC, calculado para el centro, para primaria y secundaria, respectivamente.

d. La asignación de horas del Plan de actuación para la mejora del curso 2017-2018.

4. Para hacer la propuesta de dotación de horas de profesorado adicionales, el órgano instructor utilizará los datos de ITACA, los datos introducidos en la solicitud de OVICE y los datos que figuran en los informes elaborados por la Inspección de Educación, según lo que establece lo resuelto séptimo de la resolución de 4 de abril de 2017, del secretario autonómico de Educación e Investigación.

Undécimo. Comisión asesora

1. Se constituirá una comisión asesora, con la siguiente composición:

Presidencia:

El subdirector o subdirectora general competente en innovación y calidad educativa, o la persona en quien delegue.

Vocalías:

El subdirector o subdirectora general competente en materia de inclusión y ordenación académica o la persona en quien delegue.

el Inspector General de Educación, o la persona en quien delegue.

El jefe o la jefa del servicio con competencias en evaluación y estudios, o la persona en quien delegue.

El jefe o la jefa del servicio con competencias en innovación y calidad o la persona en quien delegue.

El jefe o la jefa del servicio con competencias en materia de inclusión, o la persona en quien delegue.

El jefe o la jefa del servicio con competencias en materia de ordenación, o la persona en quien delegue.

Un funcionario o funcionaria de la subdirección general competente en centros privados.

Un funcionario o funcionaria de la dirección general competente en innovación y calidad educativa, quien ocupará la secretaría de la comisión.

La presidencia de la comisión podrá nombrar a personal de otros servicios dependientes de la conselleria competente en educación para participar en esta comisión, con voz y sin voto.

También se podrán incorporar, con voz y sin voto, los técnicos o técnicas en la materia que se consideren necesarios para el correcto desarrollo de las funciones encomendadas.

2. Las funciones de esta comisión serán las siguientes:

a) Supervisar la propuesta de autorización de los programas que pueda proponer el órgano instructor, atendiendo los criterios establecidos en esta resolución.

b) Informar a la Dirección General de Política Educativa sobre la propuesta elaborada por el órgano instructor para la provisión de recursos adicionales a los centros educativos privados concertados solicitantes y autorizados.

Decimosegundo. Procedimiento de asignación

1. El órgano instructor elaborará la propuesta de autorización de los programas y de la asignación de los recursos adicionales, atendiendo a los criterios de la presente resolución.
2. La comisión de valoración informará sobre la propuesta elaborada por el órgano instructor a la Dirección General de Política Educativa para la resolución de la convocatoria.
3. La provisión de recursos adicionales tendrá una vigencia de un curso escolar.

Decimotercero. Resolución de la asignación de horas adicionales de profesorado

1. A efectos de notificación, la resolución provisional de la asignación de horas adicionales de profesorado se publicará en la página web de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte. Esta resolución incluirá la relación de centros autorizados y la propuesta de dotación de horas adicionales de profesorado.
2. Publicada esta resolución provisional, los centros educativos podrán presentar alegaciones en el plazo de 10 días naturales contados desde el día siguiente al de su publicación en la página web de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte. Estas alegaciones se presentarán en la Oficina Virtual para los Centros Educativos (OVICE).
3. Estudiadas las alegaciones, el órgano instructor del procedimiento elevará la propuesta definitiva a la Dirección General de Política Educativa, que resolverá la convocatoria por delegación del secretario autonómico de Educación e Investigación, dentro de las consignas presupuestarias establecidas en la Ley de Presupuestos de la Generalitat para el ejercicio 2018 y las que se establezcan en el ejercicio 2019 .
4. La resolución definitiva se publicará en la página web de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte y en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.
5. La Dirección General de Centros y Personal Docente dotará las horas adicionales de profesorado asignadas por la resolución de esta convocatoria, con efectos desde el 1 de septiembre de 2018 hasta el 31 de agosto de 2019.

Decimocuarto. Plazo de resolución

El plazo máximo para resolver este expediente es de tres meses desde la fecha de efectos. Vencido este plazo sin haberse notificado ninguna resolución expresa, los centros educativos interesados deberán considerar desestimada su solicitud.

Decimoquinto. Seguimiento y Evaluación del PAM

1. Para el seguimiento y la evaluación de los programas PAC, PMAR de 3º de ESO por ámbitos, PR4 y el resto de actuaciones, el centro educativo elaborará los indicadores correspondientes, destacando los que hacen referencia al absentismo escolar, la convivencia y el rendimiento académico.
2. Los centros docentes realizarán un seguimiento trimestral del PAM para valorar y definir, si procede, las diferentes intervenciones educativas.
3. Cualquier modificación del PAM se comunicará a la Inspección de Educación, a la dirección general competente en innovación y calidad educativa y a la dirección general competente en materia de centros y personal docente.
4. Los centros deberán modificar su PAM si la Inspección de Educación o la dirección general competente en innovación y calidad educativa así lo requiere.
5. El PAM será evaluado anualmente por el Claustro y podrá ser objeto de una evaluación externa. El resultado de estas evaluaciones constituirá el punto de partida para la elaboración del PAM del curso siguiente.
6. La dirección general competente en innovación y calidad educativa establecerá el procedimiento y los indicadores pertinentes para la evaluación externa del PAM.
7. Al finalizar el curso escolar, se cumplimentará una memoria del PAM que figurará en un apartado específico de la memoria final de la la Programación General Anual.

Decimosexto. Inspección de Educación

1. La Inspección de Educación supervisará el proceso de implementación y desarrollo del PAM, así como la correcta utilización de las horas adicionales asignadas y hará su seguimiento y evaluación.
2. La Inspección General de Educación podrá designar un inspector o inspectora coordinador/a para cada una de las Direcciones Territoriales que actuará como persona de referencia entre el órgano instructor y la Inspección Territorial de Educación.

Decimoséptimo. Producción de efectos

Esta resolución entrará en vigor el día siguiente de su publicación en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

Contra esta resolución, que no agota la vía administrativa, se podrá interponer recurso de alzada ante el Conseller de Educación, Investigación, Cultura y Deporte en el plazo de un mes a contar a partir del día siguiente al de su publicación Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

Valencia, XX de mayo de 2018. El secretario autonómico de Educación e Investigación. Miguel Soler Gracia

El director general de Política Educativa

Anexo I

Línea de acción PA01 - Programa de aula compartida para ESO (PAC)

1. Definición y finalidades

1. El PAC es un programa de atención a la diversidad e inclusión educativa dirigido al alumnado en riesgo de exclusión social matriculado en los centros de Educación Secundaria Obligatoria, que presenta conductas disruptivas, dificultades de adaptación al medio escolar y tendencia al absentismo escolar crónico o al abandono escolar.

2. Tiene como finalidad:

- a) Reducir el absentismo escolar con una oferta educativa diversa, adaptada a las diferentes necesidades, intereses, motivaciones y aspiraciones del alumnado.
- b) Prevenir el abandono escolar prematuro y fomentar la integración socioeducativa del alumnado.
- c) Reforzar las competencias clave y las aptitudes necesarias para la prevención y el tratamiento de los comportamientos disruptivos.
- d) Ofrecer un espacio alternativo que mejore la experiencia educativa del alumnado.
- e) Crear un entorno de cooperación.
- f) Optimizar el desarrollo personal, intelectual, social y emocional del alumnado.
- g) Potenciar la incorporación al mundo laboral.

2. Ámbito de aplicación

El ámbito de aplicación de esta línea de acción son los centros educativos privados concertados que imparten enseñanzas de Educación Secundaria Obligatoria.

3. Condiciones y estructura

1. El PAC podrá autorizarse a los centros educativos privados concertados a que establezcan un acuerdo de colaboración entre el centro docente y las corporaciones locales o entidades colaboradoras, con experiencia en el trabajo socioeducativo con adolescentes en riesgo de exclusión social.

2. Podrán autorizarse programas a que implican varios centros de la misma área geográfica y, en cualquier caso, previa autorización de la Dirección General de Política Educativa.

3. El grupo del programa estará formado por un mínimo de 10 alumnos y un máximo de 16. No obstante, la Dirección General de Política Educativa, con el informe de la Inspección de Educación, podrá autorizar la constitución de un grupo con un número diferente de alumnos.

4. El alumnado del programa cursará en el grupo de PAC, a partir de la estructura y distribución horaria que determinan los centros, los siguientes ámbitos:

a) Ámbito académico:

Tendrá una carga horaria mínima de 10 horas semanales y incluirá los aspectos más relevantes de las materias de los cursos en que el alumnado esté matriculado. Se desarrollará dentro del centro. Se priorizarán las actividades que promuevan la adquisición de habilidades necesarias para la adaptación y la inclusión del alumnado en el centro.

b) Aula taller:

Tendrá un carácter eminentemente práctico y funcional. Las actividades del taller se desarrollarán en el centro o en los espacios de las corporaciones locales o entidades colaboradoras. Serán impartidas por profesionales de las corporaciones locales o entidades colaboradoras, previo acuerdo con estas corporaciones o entidades colaboradoras.

5. A la hora de planificar la distribución horaria del programa, se priorizará minimizar el número de desplazamientos del alumnado.

6. El horario del alumnado será de 30 horas semanales.

7. Cualquier intervención educativa, tanto dentro como fuera del centro, se realizará siempre bajo la tutela y responsabilidad, de por lo menos, un o una docente.

8. Se requerirá la presencia de por lo menos un miembro del equipo directivo, cuando esta actividad se realice dentro del centro educativo.

9. Cuando el desplazamiento se realice dentro del horario lectivo, el alumnado deberá ir acompañado por el profesorado del programa. Este desplazamiento se computará dentro del

horario lectivo del profesorado.

4. *Diseño del programa*

1. La dirección del centro educativo, asesorada por el departamento de orientación, será la responsable del diseño y la redacción del programa siguiendo los criterios establecidos por la comisión de coordinación pedagógica, o el órgano o persona que tenga atribuidas las competencias, y aprobados por el claustro.
2. En caso de que el PAC sea compartido entre diferentes centros docentes, estos deberán coordinarse a la hora de planificar las actividades del aula taller.
3. La definición del programa incluirá:
 - a) Justificación de la medida.
 - b) Criterios de acceso al programa establecidos en el apartado 6 de este anexo.
 - c) Organización espacial y temporal, y agentes implicados.
 - d) Adecuación de los contenidos del ámbito académico y el aula taller con las materias del curso correspondiente.
 - e) Criterios de promoción y procedimiento para recuperar las materias pendientes.
 - f) Criterios y procedimiento previstos para el seguimiento, evaluación y revisión, si procede, del programa.

5. *Programación*

1. La programación de la intervención educativa se realizará de manera coordinada entre el centro docente y las corporaciones locales o entidades colaboradoras.
2. La concreción curricular y la programación será elaborada por el profesorado del ámbito académico, asesorado por los departamentos didácticos correspondientes y por el departamento de orientación, al que estará adscrito funcionalmente.
3. La concreción curricular y la programación de las actuaciones del aula taller se harán conjuntamente entre los departamentos de orientación de los centros docentes y los agentes sociales responsables. El profesorado coordinador del aula taller será el encargado de elaborarla.
4. Los principios metodológicos se basarán en el desarrollo de las competencias clave y el consecución de los objetivos de etapa. Se dará relevancia al proceso de resolución de problemas y al trabajo por proyectos, atendiendo a criterios de funcionalidad del aprendizaje.
5. El jefe o la jefa del departamento de orientación velará por el cumplimiento de la programación didáctica y la aplicación adecuada de los criterios de evaluación del ámbito académico y de la concreción del aula taller del alumnado de este programa.

6. *Criterios de acceso del alumnado*

1. Podrá incorporarse al PAC el alumnado de primer ciclo de ESO que:
 - a) Presente riesgo de exclusión social y dificultades de adaptación al medio escolar y al entorno educativo.
 - b) Haya cursado por lo menos un curso del primer ciclo de ESO.
 - c) Tenga tendencia al abandono y al absentismo escolar crónico o muy acentuado.
 - d) Tenga escasas expectativas de obtener el título de Graduado en ESO.
 - e) Muestre intención de integrarse al mundo laboral.
 - f) Tenga entre 14 y 16 años, o los cumpla dentro del año natural en que se incorpore al programa.
2. Con anterioridad a la incorporación del alumnado al programa, el centro deberá haber aplicado otras medidas de atención a la diversidad.

7. *Incorporación del alumnado al programa*

1. Para la incorporación del alumnado al programa se seguirá el siguiente procedimiento:
 - a) Después de la segunda evaluación del curso 2017-2018, el equipo educativo del grupo hará una propuesta razonada, firmada por el tutor o tutora y dirigida a la dirección del centro, donde se indicaran los motivos por los que se considera oportuno cursar el programa en el curso 2018-2019.
 - b) La dirección del centro hará llegar la propuesta al departamento de orientación o a quien tenga

atribuidas las funciones que, oídos el alumno o alumna y su familia o representantes legales, realizará la evaluación sociopsicopedagógica preceptiva y emitirá un informe de determinación de necesidades donde se indicará la oportunidad o no de cursarlo.

c) En la sesión de evaluación final, el equipo educativo correspondiente realizará la propuesta definitiva sobre la incorporación del alumno o alumna al programa, en la que se especificará el nivel de competencia curricular en cada una de las materias cursadas.

d) La dirección del centro, con el acuerdo escrito de la familia o representantes legales, autorizará la incorporación del alumnado al programa.

2. Durante el primer trimestre del curso 2018-2019 se podrá incorporar alumnado al programa, atendiendo las condiciones establecidas con anterioridad.

8. Evaluación y promoción

1. La evaluación del alumnado será continua, personalizada e integradora.

2. Se basará en el grado de consecución de las competencias clave y la consecución de los objetivos generales de etapa, de acuerdo con la concreción del programa.

3. El profesorado del ámbito académico y el profesorado de aula taller realizará una evaluación trimestral del alumnado.

4. El profesorado del ámbito académico será el responsable de las calificaciones correspondientes a las materias implicadas en este ámbito, en coordinación con los departamentos didácticos correspondientes.

5. El profesorado coordinador del aula taller evaluará el alumnado, oídos las consideraciones de los profesionales dependientes de las corporaciones locales o las entidades colaboradoras.

6. Las calificaciones obtenidas en el ámbito académico y en el aula taller se trasladarán a las materias correspondientes al curso en el que esté matriculado el alumnado, teniendo en cuenta las adaptaciones curriculares adoptadas.

7. Se consignará en el expediente académico, en el historial académico y en el informe por traslado, que las materias han estado cursadas en un programa específico de atención a la diversidad.

8. Con carácter general, el alumnado estará escolarizado hasta acabar el curso escolar en que cumpla los 16 años.

9. La dirección del centro podrá autorizar, excepcionalmente, la permanencia del alumnado un curso más en el programa, previo informe favorable del equipo docente y el departamento de orientación.

10. Al finalizar el programa, el alumnado podrá continuar estudios en formación profesional básica o incorporarse al mundo laboral.

9. Requisitos del profesorado

El profesorado de aula taller será el encargado en este ámbito de:

a) Controlar la asistencia.

b) Supervisar la actuación.

c) Implementar el plan de convivencia.

d) Evaluar las actividades.

e) Acompañar el alumnado al aula taller.

f) Coordinar las actuaciones entre el centro docente y la entidad colaboradora.

10. Acuerdos de colaboración

1. Los centros deberán establecer acuerdos de colaboración con las corporaciones locales o con otras entidades colaboradoras de su área geográfica.

2. Las corporaciones locales o entidades colaboradoras deberán tener experiencia en el trabajo socioeducativo con adolescentes en riesgo de exclusión social.

3. Los acuerdos de colaboración se deberán formalizar por escrito antes de empezar las actividades con el alumnado, y se comunicarán al órgano instructor cuando se formalice la solicitud del programa.

4. Los acuerdos de colaboración se custodiarán en el centro.

11. Procedimiento de autorización

Para la autorización del PAC será necesario que el centro educativo solicite el programa en OVICE, con el número de alumnado propuesto.

Atendiendo a criterios inclusivos, y en cumplimiento de los requisitos necesarios, la Dirección General de Política Educativa autorizará el programa PAC.

ANEXO II

Línea de acción PM01- *Programa de mejora del aprendizaje y del rendimiento* (PMAR de 3º de ESO por ámbitos)

1. *Definición y finalidades*

1. El PMAR de 3º de ESO por ámbitos es un programa de atención a la diversidad e inclusión educativa dirigido a los centros educativos sostenidos con fondos públicos que imparten Educación Secundaria Obligatoria.
2. Está dirigido al alumnado que presenta dificultades relevantes de aprendizaje no atribuibles a la falta de estudio o esfuerzo.
3. Tiene como finalidad facilitar que todo el alumnado alcance los objetivos y adquiera las competencias correspondientes.

2. *Ámbito de aplicación*

El ámbito de aplicación de esta línea de acción son los centros educativos privados concertados que imparten enseñanzas de Educación Secundaria Obligatoria.

3. *Condiciones y estructura*

1. Se podrá formar un grupo específico de PMAR de 3º de ESO por ámbitos con un mínimo de 12 alumnos y un máximo de 16.
2. El alumnado cursará en su grupo específico los siguientes ámbitos:
 - a) Ámbito lingüístico y social, que incluirá valenciano: lengua y literatura, lengua castellana y literatura y geografía e historia (9 horas).
 - b) Ámbito de lengua extranjera: Se respetará el idioma extranjero cursado en 1º y 2º de ESO, con un currículo adaptado dentro de un enfoque comunicativo que contemple una organización de los contenidos y una metodología adecuada (3 horas).
 - c) Ámbito científico y matemático: biología y geología, física y química y matemáticas (8 horas).
 - d) El alumnado cursará dos horas de tutoría, una con su grupo específico y otra con su grupo de referencia.
3. Tomando como referencia el currículo de 3º de ESO, el alumnado cursará obligatoriamente con su grupo de referencia la resto de materias.

4. *Diseño del programa*

1. La dirección del centro educativo, asesorada por el departamento de orientación, será la responsable del diseño y redacción del programa siguiendo los criterios establecidos por la comisión de coordinación pedagógica, o el órgano o persona que tenga atribuidas las competencias, y aprobados por el claustro.
2. En el diseño del programa se incluirán los siguientes aspectos:
 - a) Justificación de la aplicación de la medida, después de analizar las medidas de atención a la diversidad e inclusión adoptadas previamente.
 - b) Perfil del alumnado propuesto para el programa.
 - c) Criterios para distribuir el alumnado del programa en los grupos ordinarios de referencia.
 - d) Criterios de organización espacial y temporal.
 - e) Criterios de promoción y procedimientos para recuperar las materias pendientes.
 - f) Criterios y procedimientos previstos para el seguimiento, evaluación y revisión, si procede, del programa.

5. *Programación*

1. La programación será elaborada por el profesorado implicado, asesorado por los departamentos didácticos correspondientes y por el departamento de orientación, al que estará adscrito funcionalmente.
2. Los principios metodológicos se orientarán a la resolución de problemas, el trabajo por proyectos, el desarrollo de las competencias clave y el consecución de los objetivos de etapa.
3. El jefe o la jefa del departamento de orientación velará por el cumplimiento de la programación

didáctica.

4. Los contenidos, criterios de evaluación, competencias y estándares de aprendizaje evaluables serán establecidos por el profesorado responsable de cada una de las materias y ámbitos que conforman el programa a partir de los criterios desarrollados por los departamentos didácticos implicados, tomando como referencia el currículo de 3º de ESO.

6. *Criterios de acceso del alumnado*

1. Podrá incorporarse al PMAR de 3º de ESO por ámbitos el alumnado que presente dificultades relevantes de aprendizaje no imputables a la falta de estudio o esfuerzo y que además cumpla algún de los siguientes requisitos:

a) Haya repetido por lo menos una vez en cualquier etapa educativa, haya cursado 2º de ESO, y no cumpla los requisitos para promocionar a 3º de ESO.

b) Haya cursado una sola vez 3º de ESO y no cumpla los requisitos para promocionar a 4º de ESO.

7. *Incorporación del alumnado al programa*

1. Para la incorporación del alumnado al programa se seguirá el siguiente procedimiento:

a) Después de la segunda evaluación del curso 2017-2018, el equipo educativo de 2º y 3º de ESO hará una propuesta razonada, firmada por el tutor o tutora, dirigida a la dirección del centro donde se indicaran los motivos por los que se considera que este programa es el más adecuado para el alumno o alumna, para el curso 2018-2019.

b) La dirección del centro hará llegar la propuesta al departamento de orientación que, oídos el alumno o alumna y su familia o representantes legales, realizará la evaluación psicopedagógica y emitirá el informe correspondiente, donde se indicará la oportunidad o no de cursar el programa.

c) El equipo docente realizará la evaluación académica del alumnado especificando el grado de consecución de las competencias clave y los objetivos alcanzados.

d) En la sesión de evaluación final, el equipo educativo de 2º y 3º de ESO hará la propuesta sobre la conveniencia o no de cursar el programa. El tutor o tutora emitirá el consejo orientador, teniendo en cuenta las propuestas realizadas por el equipo docente.

e) La dirección del centro, con el acuerdo escrito de la familia o representantes legales, autorizará la incorporación del alumno o alumna al programa.

2. Durante el primer trimestre del curso podrá incorporarse alumnado al programa, con el informe favorable de la Inspección de Educación.

8. *Evaluación y promoción*

1. La evaluación del alumnado de los programas de mejora del aprendizaje y del rendimiento se realizará conforme a la normativa vigente en cada momento.

2. El profesorado tomará como referente para la evaluación los criterios de evaluación específicos del programa y los elementos de las adaptaciones curriculares realizadas al alumnado.

3. El alumno o alumna promocionará de curso, en convocatoria ordinaria, cuando haya superado todos los ámbitos y materias cursados; en caso de convocatoria extraordinaria, cuando haya superado todos los ámbitos y materias cursados o tenga evaluación negativa como máximo:

- en un ámbito, en el caso del ámbito de carácter lingüístico y social o del ámbito de carácter científico y matemático, o

- en el ámbito de lenguas extranjeras y/o en una materia, o

- en dos materias.

Todo esto sin perjuicio de lo que dispone el subapartado 4 de este artículo, y que el equipo docente considere que la naturaleza de los ámbitos y materias con evaluación negativa no impide que el alumno o alumna siga con éxito el curso siguiente, que tiene expectativas favorables de recuperación y que la promoción beneficiará su evolución académica.

4. De forma excepcional, podrá autorizarse, por decisión colegiada y votación nominal, la promoción de un alumno o alumna con calificaciones negativas cuando se dan conjuntamente las siguientes condiciones:

a) Que tenga evaluación negativa simultáneamente:

- en el ámbito de carácter lingüístico y social o en el ámbito de carácter científico y matemático, además de una materia.
 - en el ámbito de lenguas extranjeras y en dos materias,
 - o en tres materias.
- b) Que el equipo docente considere que la naturaleza de los ámbitos y materias con evaluación negativa simultáneamente no impide que el alumno o alumna siga con éxito el curso siguiente, que tenga expectativas favorables de recuperación y que la promoción beneficiará su evolución académica.
- c) Que se apliquen al alumno o alumna las medidas de atención educativa propuestas en el consejo orientador.

9. Requisitos y designación del profesorado

1. Cada ámbito será impartido por un solo profesor/a.
2. El profesorado que imparta los diferentes ámbitos pertenecerá a los departamentos didácticos de las áreas que los configuran.
3. El profesorado quedará adscrito, funcionalmente, al departamento de orientación, y actuará de manera coordinada entre sí.
4. El tutor o tutora será uno de los profesores o profesoras de los ámbitos.
5. Los titulares de los centros privados concertados, asignarán el profesorado que impartirá los ámbitos específicos del PMAR de 3º de ESO por ámbitos, diferenciando en la nómina de pago delegado las horas de dedicación al PMAR de 3º de ESO por ámbitos del resto de horas lectivas.

10. Procedimiento de autorización

Para la autorización del PMAR de 3º de ESO por ámbitos será necesario que el centro educativo solicite el programa en OVICE, especificando el número de alumnado propuesto. Atendiendo a criterios inclusivos, y en cumplimiento de los requisitos necesarios, la Dirección General de Política Educativa autorizará el programa PMAR de 3º de ESO por ámbitos.

ANEXO III

Línea de acción PR04 - *Programa de Refuerzo de 4º de ESO (PR4)*

1. *Definición y finalidades*

1. El PR4 es un programa de atención a la diversidad e inclusión educativa dirigido a los centros sostenidos con fondos públicos que imparten Educación Secundaria Obligatoria.
2. Va dirigido al alumnado que muestra interés por obtener el título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria y que, en cursos anteriores, ha presentado dificultades generalizadas de aprendizaje.
3. Este programa tiene como finalidad que el alumnado desarrolle las competencias clave y alcance los objetivos generales de la etapa.
4. El PR4 podrá autorizarse a los centros educativos sostenidos con fondos públicos que tengan autorizado, por lo menos, un grupo de PMAR de 3º de ESO por ámbitos durante el curso 2017-2018 o un programa de Refuerzo de 4º de ESO durante el curso 2017-2018.

2. *Ámbito de aplicación*

El ámbito de aplicación de esta línea de acción son los centros educativos privados concertados que imparten enseñanzas de Educación Secundaria Obligatoria.

3. *Condiciones y estructura*

1. El grupo estará formado por un mínimo de 10 alumnos y un máximo de 16. No obstante, la Dirección General de Política Educativa, previo informe de la Inspección de Educación, podrá autorizar la constitución de un grupo con un número diferente de alumnado.
2. El alumnado del programa cursará en el grupo específico los siguientes ámbitos:
 - a) Ámbito lingüístico y social, que incluirá los aspectos básicos del currículo de las materias de valenciano: lengua y literatura, lengua castellana y literatura y geografía e historia (9 horas semanales).
 - b) Ámbito de lengua extranjera, con un currículo adaptado a que priorice la competencia comunicativa del alumnado (2 horas). Se respetará el idioma extranjero cursado como primer idioma en el primer ciclo de ESO. El centro podrá organizar este ámbito integrante dentro del ámbito lingüístico y social si el profesorado que lo imparte dispone de la habilitación requerida.
 - c) Ámbito científico y matemático, que incluirá los aspectos básicos del currículo correspondientes a las materias de matemáticas y ciencias aplicadas a la actividad profesional (7 horas semanales). Asimismo, cursará la materia de tecnología, con un currículo adaptado a que le permita alcanzar los objetivos de la etapa. El centro podrá optar por organizar esta materia integrada dentro de este ámbito (3 horas semanales).
3. El alumnado cursará una hora de tutoría con su grupo específico.
4. El alumnado cursará dos materias de entre el bloque de asignaturas troncales y el bloque de asignaturas específicas, con un currículo adaptado. El centro podrá optar por organizar estas materias integradas en alguno de los ámbitos, como un ámbito específico o como una materia a cursar dentro de su grupo de referencia (6 horas semanales).
5. Para facilitar su inclusión en las actividades ordinarias del centro, el alumnado del programa cursará en su grupo de referencia educación física, valores éticos o religión y una hora de tutoría.

4. *Diseño del programa*

1. La dirección del centro educativo, asesorada por el departamento de orientación, será la responsable del diseño y redacción del programa siguiendo los criterios establecidos por la comisión de coordinación pedagógica, o el órgano o persona que tenga atribuidas las competencias, y aprobado por el claustro.
2. En el diseño del programa se incluirán los siguientes aspectos:
 - a) Justificación de la aplicación de la medida, después de analizar las medidas de atención a la diversidad adoptadas previamente.
 - b) Criterios de acceso del alumnado al programa establecidos en el apartado 6 de este anexo.
 - c) Criterios para distribuir el alumnado del programa en los grupos ordinarios de referencia.

- d) Criterios de organización espacial y temporal.
- e) Criterios y procedimientos para recuperar las materias pendientes.
- f) Criterios de obtención del título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria.
- g) Criterios y procedimientos previstos para el seguimiento, evaluación y revisión, si procede, del programa.

5. Programación

1. La programación será elaborada por el profesorado de los ámbitos, asesorado por los departamentos didácticos correspondientes y por el departamento de orientación, al que estará adscrito funcionalmente.
2. Los principios metodológicos se orientarán a la resolución de problemas, el trabajo por proyectos, el desarrollo de las competencias clave y la consecución de los objetivos de etapa.
3. El jefe o la jefa del departamento de orientación velará por el cumplimiento de la programación didáctica.

6. Criterios de acceso del alumnado

1. Una vez constituido el grupo podrá incorporarse al PR4 el alumnado que:
 - a) Haya cursado 3º de Educación Secundaria Obligatoria en un grupo del Programa de mejora del aprendizaje y del rendimiento (PMAR de 3º de ESO por ámbitos).
 - b) De manera extraordinaria, el alumnado que haya cursado dos veces 3º de ESO o una vez 4º de ESO.
 - c) Presente dificultades generalizadas de aprendizaje no atribuibles a la falta de estudio o de esfuerzo y muestro interés, motivación y expectativas de obtener el título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria.
2. El alumnado estará adscrito a un grupo ordinario de referencia y se distribuirá de manera equilibrada entre los diferentes grupos de su nivel.

7. Incorporación del alumnado al programa.

1. Para la incorporación del alumnado al programa se seguirá el siguiente procedimiento:
 - a) Después de la segunda evaluación del curso 2017-2018, el equipo educativo del grupo de PMAR de 3º de ESO por ámbitos, hará una propuesta razonada, firmada por el tutor o tutora y dirigida a la dirección del centro, donde se indicaran los motivos por los que se considera que este programa es el más adecuado para el alumno o alumna, para el curso 2018-2019.
 - b) Para el alumnado procedente de 3º y 4º de ESO ordinario, se seguirá el mismo procedimiento.
 - c) La dirección del centro hará llegar la propuesta al departamento de orientación que, oídos el alumno o alumna y su familia o representantes legales, realizará la evaluación psicopedagógica preceptiva y emitirá el informe correspondiente, donde se indicará la oportunidad o no de cursar el programa.
 - d) El equipo docente realizará la evaluación académica del alumnado especificando el grado de consecución de las competencias clave y los objetivos alcanzados.
 - e) En la sesión de evaluación final, el equipo educativo de 3º o 4º de ESO hará la propuesta definitiva sobre la conveniencia o no de cursar el programa. El tutor o tutora emitirá el consejo orientador, teniendo en cuenta las propuestas realizadas por el equipo docente.
 - f) La dirección del centro, con el acuerdo escrito de la familia o representantes legales autorizará la incorporación del alumno o alumna al programa.
2. Durante el primer trimestre del curso podrá incorporarse alumnado al programa de acuerdo con las condiciones establecidas con anterioridad.
3. El equipo educativo, en colaboración con el departamento de orientación, podrá determinar de manera razonada, durante el curso escolar, la salida de un alumno o alumna del programa y la reincorporación a su grupo de referencia.

8. Evaluación, promoción y obtención del título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria

1. La evaluación será continua, personalizada e integradora.
2. Se realizará por ámbitos y materias atendiendo al grado de consecución de las competencias

clave y la consecución de los objetivos generales de etapa.

3. Las calificaciones obtenidas se trasladarán a las materias correspondientes de 4º de ESO. Se podrán asignar diferentes calificaciones a las materias que conforman los ámbitos, teniendo en cuenta que, si se ha aprobado un ámbito, ninguna de las materias que le conforman puede tener una calificación negativa.

4. La evaluación del alumnado será realizada por el equipo docente, en sesión presidida por el tutor o tutora del grupo. Las decisiones derivadas de la evaluación se tomarán de manera colegiada, de acuerdo con los criterios y procedimientos que se determinan en el diseño del programa.

5. El profesorado de los diferentes ámbitos será el encargado de la recuperación de las materias pendientes incluidas dentro del ámbito de su competencia.

6. El equipo docente propondrá la expedición del título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria al alumnado que haya alcanzado las competencias clave y los objetivos de etapa.

7. Se consignará en el expediente académico, en el historial académico y en el informe por traslado, que las materias han estado cursadas en un programa específico de atención a la diversidad.

9. Requisitos del profesorado

1. Cada ámbito será impartido por un solo profesor/a.

2. El profesorado que imparta los diferentes ámbitos pertenecerá a los departamentos didácticos de las áreas que lo configuran.

3. El profesorado quedará adscrito, funcionalmente, al departamento de orientación, y actuará de manera coordinada entre sí.

4. El tutor o tutora será uno de los profesores o profesoras de los ámbitos lingüístico y social o del ámbito científico y matemático.

5. Los titulares de los centros privados concertados, asignarán el profesorado que impartirá los ámbitos específicos del PR4, diferenciando en la nómina de pago delegado las horas de dedicación al PR4, del resto de horas lectivas.

10. Procedimiento de autorización

Para la autorización del PR4 será necesario que el centro educativo solicite el programa en OVICE, con la propuesta del número de alumnado previsto.

Atendiendo a criterios inclusivos, y en cumplimiento de los requisitos necesarios, la Dirección General de Política Educativa autorizará el programa PR4.

ANEXO IV Línea NESE

Personal especializado de apoyo de pedagogía terapéutica y audición y lenguaje

1. Planificación de la respuesta educativa para el alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo

1. La respuesta educativa al alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo se debe organizar en cuatro niveles, que tienen un carácter sumativo, progresivo y no excluyente:

a. El primer nivel de respuesta, dirigido a toda la comunidad educativa y al entorno sociocomunitario, lo constituyen las actuaciones que implican los procesos de planificación, la gestión general del centro y la organización de los apoyos. Es responsabilidad de los órganos de gobierno, de coordinación y de participación del centro y se debe concretar en los documentos de planificación y en el Plan de actuación para la mejora (PAM), que organizará la respuesta en todos los niveles.

b. El segundo nivel de respuesta, dirigido a todo el alumnado de un grupo, lo constituyen las actuaciones didácticas, de acción tutorial y de convivencia y otros planes transversales de grupo, nivel, ciclo o etapa, que comportan apoyos ordinarios generales. Los agentes responsables son el equipo docente, coordinado por la tutora o el tutor, con el asesoramiento de los equipos de orientación, otros especialistas y, si procede, la colaboración de agentes externos.

c. El tercer nivel de respuesta, dirigido al alumnado de un grupo que requiere una respuesta diferenciada, lo constituyen las actuaciones didácticas de refuerzo, de enriquecimiento y otras acciones personalizadas a que implican apoyos ordinarios adicionales. Es responsabilidad del equipo docente, coordinado por la tutora o el tutor, con el asesoramiento de los equipos de orientación y con la colaboración del profesorado especializado de apoyo y, si procede, de otros agentes. Se concreta en actuaciones didácticas, de acción tutorial, de convivencia, en planes transversales diferenciados y en programas específicos para la inclusión del alumnado regulados por la administración o de diseño propio.

d. El cuarto nivel de respuesta, dirigido al alumnado que requiere una respuesta personalizada y individualizada que implica apoyos especializados (pedagogía terapéutica, audición y lenguaje, educadora o educador de educación especial, u otros). Los agentes responsables son el equipo docente, coordinados por la tutora o el tutor, los equipos de orientación, el profesorado especializado de apoyo, el personal no docente de apoyo, otros agentes externos, y, si procede, la Administración educativa. Se concreta en medidas curriculares extraordinarias (adaptaciones curriculares individuales significativas, flexibilización de la duración de una etapa o prórrogas extraordinarias), adaptaciones de acceso (materiales o personales) y planes personalizados para la participación. Este nivel también comporta la realización de una evaluación sociopsicopedagógica, la emisión del correspondiente informe sociopsicopedagógico y la elaboración de un Plan de actuación personalizado (PAP).

2. Organización del centro y del aula para la respuesta a la inclusión

1. El Plan de actuación para la mejora (PAM) debe incluir las actuaciones en cada uno de los niveles especificados en el punto uno para dar respuesta a las necesidades específicas de apoyo del alumnado. Eso incluye la mejora de la accesibilidad, identificación temprana de necesidades educativas, las medidas de prevención, la concreción del currículo, la planificación de la respuesta educativa, los criterios de organización y de retirada de los apoyos, la coordinación del profesorado, la organización de los procesos de transición, la participación de la comunidad educativa, del voluntariado, de otros agentes, entidades o instituciones del entorno, la distribución de responsabilidades en la consecución de los fines propuestos y todas aquellas decisiones que promuevan la inclusión y el éxito escolar de todo el alumnado.

2. A nivel de centro y de aula se deben organizar las condiciones de accesibilidad física, sensorial, cognitiva y emocional que facilitan el acceso y la participación de todo el alumnado, y desarrollar actuaciones que sensibilicen y hagan tomar conciencia la comunidad educativa hacia las diferentes necesidades educativas que pueda presentar el alumnado y delante de cualquier tipo de diversidad existente, considerando esta como un valor positivo.

3. Las concreción curricular, a través de las programaciones y unidades didácticas, debe cumplir por lo menos los siguientes requisitos:

- e) Tener en cuenta las diferencias en cuanto a capacidades, intereses y motivaciones del alumnado, contemplando los diversos grados de adquisición de las competencias básicas; los contenidos básicos para conseguir el desarrollo adecuado de las competencias clave; los contenidos complementarios, de ampliación o de refuerzo, para el alumnado que lo necesite; las actividades y metodologías diferenciadas para el desarrollo de un mismo contenido en función de su grado de dificultad; y, en coherencia con estas decisiones, los criterios y los instrumentos de evaluación más adecuados.
- f) Posibilitar las individualizaciones y personalizaciones que sean necesarias para dar respuesta a los diferentes ritmos de aprendizaje, motivaciones, intereses y circunstancias del alumnado.
- g) Promover metodologías que ponen en valor los aprendizajes significativos, la colaboración y la cooperación.
- h) Aplicar medios de representación y de expresión múltiples y diversos.

4. Los materiales deben cumplir los siguientes requisitos: ser accesibles para todo el alumnado, favorecer y garantizar la igualdad y la no discriminación, facilitar la interacción, el trabajo en equipo y el trabajo individual, permitir varios niveles de participación y aprendizaje, utilizar formas diferentes de representación de la información, implicar opciones múltiples de motivación, posibilitar tipo alternativos de respuesta y ser respetuosos con el medio ambiente.

5. Los de apoyos personales comprenden todo el personal del centro, el alumnado, las familias y otros agentes o entidades del contexto sociocomunitario que colaboran en el desarrollo de la respuesta a las necesidades del alumnado. De acuerdo con esto y en coherencia con los niveles de planificación especificados en el punto uno, los centros deben organizar sus apoyos en diferentes grados de especificidad:

- a. Apoyos generales con recursos ordinarios dirigidos a todo el alumnado del centro o del aula, que tienen un carácter fundamentalmente preventivo y proactivo, y que implican al profesorado, las compañeras, los compañeros, el personal voluntario y otro personal que pueda intervenir en el centro.
- b. Apoyos adicionales con recursos ordinarios dirigidos al alumnado para el cual los apoyos generales no son suficientes y que, por tanto, requiere apoyos personalizados a que pueden llevarse a cabo con la intervención del profesorado no especializado del centro.
- c. Apoyos adicionales con personal especializado dirigidos al alumnado que, por la complejidad de sus necesidades educativas, requiere una respuesta personalizada y individualizada. Entre el apoyo de carácter especialidad se incluye lo que facilitan las y los profesionales de pedagogía terapéutica y de audición y lenguaje.

6. Los apoyos se facilitarán, siempre que sea posible, dentro del aula ordinaria. En caso de realizarse fuera de esta se procurará el agrupamiento del alumnado, salvo circunstancias debidamente justificadas que requieran una atención individualizada de carácter muy especializado. En cualquier caso el/la tutor/a de cada grupo garantizará una coordinación estrecha entre el personal de apoyo y el profesorado que imparte las áreas y materias, con el fin de hacer efectiva la complementariedad de las actuaciones y la transferencia de competencias al contexto natural.

7. En la planificación y organización de la respuesta educativa más adecuada se considerará el interés superior del menor y, siempre que sea posible, también su opinión, así como la opinión y

participación de la familia o representantes legales.

8. Las y los profesionales de orientación educativa, con la colaboración del personal especializado de apoyo, asesorarán, colaborarán y orientarán al profesorado en la planificación, desarrollo y evaluación de las medidas propuestas, así como en los criterios de retirada de los apoyos.

9. Los centros docentes, con la colaboración de los servicios especializados de orientación y otros agentes, deberán planificar adecuadamente los procesos de transición entre niveles, ciclos, etapas y modalidades de escolarización, con el fin de garantizar el transvase de información del alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo, la continuidad de las actuaciones educativas y la detección de necesidades que puedan producirse en momentos en que las barreras y la desigualdad se manifiestan con mayor frecuencia e intensidad.

3. Identificación de las necesidades específicas de apoyo educativo, propuesta del plan de actuación y registro en ITACA

1. Corresponde al especialista de orientación educativa adscrito a los servicios psicopedagógicos escolares, gabinetes psicopedagógicos autorizados o departamentos de orientación, o por quien tenga atribuidas estas funciones, la identificación del alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo y la emisión del correspondiente informe sociopsicopedagógico.

2. El alumnado con los diagnósticos que figuran a continuación debe disponer de informe médico que acredite estas circunstancias, aunque, excepcionalmente, este informe podrá incluir un diagnóstico provisional o en proceso, por razones madurativas o de otra índole.

- Discapacitado motriz
- Discapacitado sensorial (audición: hipoacusia media, audición: deficiencia auditiva severa, audición: deficiencia auditiva profunda, visión: ambliopía, visión: ceguera)
- Discapacitado intelectual: leve, moderada, severa, profunda
- TEA (TGD: Rett, TGD: Asperger, TGD: T. Autista, TGD no especificado, TGD otros)
- Plurideficiencia
- Trastorno psicótico y de la personalidad
- Trastornos graves de la conducta
- Trastorno fonológico: disartria
- Trastorno fonológico: disgllosia

3. La propuesta del Plan de actuación incorporará las medidas y apoyos para la inclusión del alumnado, que se articularán en un continuo de respuesta, desde las medidas ordinarias y generales hasta las respuestas más individualizadas, específicas e intensivas, procurando en todos los casos el máximo nivel de inclusión posible en el aula ordinaria.

4. Los datos del alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo y las variaciones que se produzcan a lo largo del curso se deben registrar en ITACA por parte del orientador u orientadora que atiende el centro, con la supervisión de la dirección, que tiene la responsabilidad de velar porque los datos introducidos estén actualizados y sean veraces. En el caso de los gabinetes psicopedagógicos municipales, la introducción de datos se hará conjuntamente entre el orientador o la orientadora adscrito a este y la dirección del centro.

5. En el apartado de «detalle NESE» se debe indicar expresamente el personal de apoyo a la inclusión propuesto en el Plan de actuación para el alumno o la alumna, de acuerdo con sus necesidades educativas relacionadas al informe sociopsicopedagógico.

4. Personal especializado de apoyo de pedagogía terapéutica

1. El número de sesiones y la duración de la intervención debe responder a las necesidades del alumnado, considerando que el alumnado que se encuentra dentro de una misma categoría de necesidades específicas de apoyo puede requerir diferentes tipo de respuesta en cuanto al grado de intensidad, amplitud y especialización.
2. Los criterios y prioridades de intervención del personal especializado de apoyo de pedagogía terapéutica son los que corresponden a la normativa vigente en materia de atención al alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo, considerando las indicaciones especificadas en los puntos anteriores de este anexo.
3. En el segundo ciclo de Educación Infantil tendrá prioridad el alumnado con necesidades educativas especiales derivadas de discapacidad o trastornos graves de conducta.
4. En Educación Primaria tendrá prioridad el siguiente alumnado:
 4. Alumnado con adaptaciones curriculares individuales significativas (ACIS).
 5. Alumnado con dificultades específicas de aprendizaje en la lectura, la escritura y/o el cálculo, debidamente identificado con los criterios e instrumentos adecuados.
 6. Alumnado con altas capacidades intelectuales, debidamente identificado con los criterios e instrumentos adecuados.
5. El alumnado con trastorno del aprendizaje no especificado se considerará para la atención de pedagogía terapéutica solo en los casos en que existan dificultades moderadas o graves que afecten significativamente su rendimiento académico y no sean suficientes las medidas generales o adicionales con apoyos ordinarios.
6. El alumnado de compensación educativa que no esté incluido en alguna de las prioridades especificadas en los puntos dos y tres de este apartado, no será objeto de atención preferente por parte de este personal especialista. No obstante, se articularán las medidas más convenientes para dar respuesta a sus necesidades.
7. En la Educación Secundaria Obligatoria tendrá prioridad el alumnado con ACIS en todas las áreas del currículo o en las áreas instrumentales, con las siguientes condiciones:
 - Si es alumnado de primero o segundo de ESO, el nivel de competencias debe ser el correspondiente al tercero o cuarto curso de primaria.
 - Si es alumnado de de tercero o cuarto de ESO, el nivel de competencias debe ser el correspondiente al quinto o sexto curso de primaria.

5. Personal especializado de apoyo de audición y lenguaje

La solicitud al servicio psicopedagógico escolar de zona mediante OVICE de la atención de las dificultades de lenguaje del alumnado por el personal especializado de apoyo de audición y lenguaje, obligará en el centro concertado a:

- facilitar a los mencionados profesionales, tanto la documentación que necesitan del alumnado que van a atender, como la coordinación con los profesionales y las familias que requiera la intervención programada.
- abordar y aplicar todos y cada uno de los apartados que a continuación se relacionan:
 1. Los criterios y prioridades de intervención del personal especialista de apoyo de audición y lenguaje son los que corresponden a la normativa vigente en materia de atención al alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo, considerando las indicaciones especificadas en los puntos anteriores de este anexo.
 2. El número de sesiones y la duración de la intervención debe responder a las necesidades del alumnado, considerando que el alumnado que se encuentra dentro una misma categoría de necesidades específicas de apoyo puede requerir diferentes tipo de respuesta en cuanto al grado de intensidad, amplitud y especialización.

3. El número de sesiones que requiera cada alumno o alumna se determinará, sin perjuicio del que de manera orientativa indica la normativa vigente, siguiendo los criterios técnicos siguientes: gravedad del diagnóstico, edad, dificultades identificadas en los diferentes aspectos del lenguaje y el habla, nivel de desarrollo del lenguaje comprensivo y expresivo, necesidad de sistemas aumentativos/alternativos de comunicación y necesidad de ayudas técnicas.

4. En el segundo ciclo de educación Infantil y Educación Primaria tendrá prioridad el siguiente alumnado:

8. Alumnado con afasia, disfasia/TELA, trastorno del lenguaje asociado a TEA, deficiencia auditiva severa y profunda.

9. Alumnado con hipoacusia media.

10. Alumnado con retraso simple del lenguaje. Se considerará, a los efectos de provisión de atención, únicamente hasta el segundo curso de Educación Primaria, atendiendo a las características de estas dificultades y a su relación con el desarrollo.

11. Alumnado con disartria.

12. Alumnado con disglosia.

13. Alumnado con disfemia que dificulte gravemente su comunicación y alumnado con disfonía, siempre que este no reciba ya la atención por parte del sistema público de salud.

14. Alumnado con otras dificultades:

- Retraso del lenguaje asociado a discapacitado intelectual.

- Dislalia. Se considerará, a los efectos de atención, únicamente hasta el segundo curso de Educación Primaria, atendiendo a las características de estas dificultades y a su relación con el desarrollo.

- Desorganización del lenguaje como consecuencia de trastorno de la personalidad.

5. En el segundo ciclo de Educación Infantil, el alumnado con retraso simple del lenguaje, dislalias, disfemia y disfonía se atenderá preferentemente mediante programas de estimulación del lenguaje oral desarrollados dentro del aula ordinaria y dirigidos a todo el alumnado del grupo, bajo una perspectiva inclusiva y preventiva, sin perjuicio que en la organización de las horas disponibles por el especialista en audición y lenguaje se destinan sesiones -debidamente justificadas- a la atención individual o en pequeño grupo del alumnado con dificultades en el lenguaje que lo requieran.

6. La implementación de los programas referidos en el apartado anterior se realizará de forma conjunta entre el especialista de audición y lenguaje y el profesorado de Educación Infantil, que se organizarán adecuadamente para atender al alumnado y conseguir los objetivos programados. El especialista de audición y lenguaje priorizará la intervención directa en los grupos que haya alumnado que presente mayores dificultades en el lenguaje y el habla.

7. En Educación Secundaria Obligatoria tendrá prioridad el siguiente alumnado:

8. Alumnado con hipoacusia profunda y severa.

9. Alumnado con afasia, disfasia/TELA, trastorno del lenguaje asociado a TEA.

10. Alumnado con hipoacusia media.

11. Alumnado con disartria.

12. Alumnado con disfemia que dificulte gravemente su comunicación, siempre que este no reciba ya la atención por parte del sistema público de salud.

13. Alumnado con disfonía, siempre que este no reciba ya la atención por parte del sistema público de salud.

14. Alumnado con disglosia.

8. En los casos de disfemia y disfonía, en las etapas de Educación Primaria y Educación Secundaria Obligatoria, la intervención directa del especialista de audición y lenguaje se prestará por un máximo de dos años desde el inicio de la intervención. Pasado este tiempo, la intervención consistirá en una supervisión o en la atención puntual, en función del grado de dificultad y la evolución del alumnado.

6. Seguimiento y supervisión del personal de apoyo asignado

Corresponde a la Inspección de Educación supervisar a lo largo de curso escolar las datos referidos al alumnado con necesidades específicas de apoyo del centro, a la gestión del personal especialista, la organización de los apoyos y los programas desarrollados, dentro del procedimiento general de seguimiento del PAM. Para esta tarea, podrá contar con el asesoramiento de la dirección de los servicios psicopedagógicos escolares.

Anexo V Otras actuaciones

1. Definición y finalidades

1. Estas actuaciones dan apoyo a las medidas o programas de compensación educativa, así como cualquier otra actuación que no esté incluida en las líneas de los anexos anteriores, y que los centros educativos puedan desarrollar para conseguir las finalidades establecidas al PAM, desde una perspectiva inclusiva.

2. Ámbito de aplicación

El ámbito de aplicación de estas actuaciones son los centros educativos privados concertados que imparten enseñanzas de Educación Infantil segundo ciclo, Educación Primaria, Educación Secundaria Obligatoria y centros específicos de Educación Especial.

3. Diseño de las actuaciones

1. La dirección del centro educativo, asesorada por el departamento de orientación, será la responsable del diseño y la redacción de las actuaciones de esta línea de acción, siguiendo los criterios establecidos por la comisión de coordinación pedagógica, o el órgano o persona que tenga atribuidas las competencias, y aprobados por el claustro.

2. La definición de las actuaciones incluirá:

a) Justificación de la medida.

b) Criterios para la participación del alumnado en la actuación, si procede.

c) Organización espacial y temporal.

d) Horario lectivo.

e) Personal docente responsable

f) Criterios y procedimiento previstos para el seguimiento, evaluación y revisión, si procede, de la actuación.

4. Programación

1. La programación de la intervención educativa se desarrollará por los docentes y las docentes responsables de la actuación y se incorporará al departamento al que pertenezcan. En caso de haber diferentes departamentos implicados, la programación se hará de forma coordinada entre ellos y quedará adscrita al departamento que más implicación horaria tenga. O en su defecto, la dirección del centro asignará a un departamento la responsabilidad de esta programación.

2. Los principios metodológicos se basarán en el desarrollo de las competencias clave y el consecución de los objetivos de etapa.

5. Evaluación

1. En el diseño de la actuación, se establecerán los indicadores convenientes para hacer el seguimiento de la actuación, atendiendo a los objetivos y finalidades con las que se diseñe la actuación.

2. Se hará seguimiento trimestral y anual de los indicadores establecidos.

3. Al finalizar el curso, se hará una memoria de la actuación que quedará incorporada en la memoria del departamento responsable de la programación, con indicación del consecución de los objetivos y propuestas de mejora, alumnado beneficiado por la actuación y valoración del impacto en la mejora del centro educativo.

6. Procedimiento de solicitud y asignación de horas adicionales de profesorado

1. Para la asignación de horas adicionales para esta actuación, será necesario que el centro educativo privado concertado haga la solicitud en OVICE.

2. Atendiendo las datos que figuran en ITACA en el momento de la solicitud, los criterios de valoración del resuelto décimo, los informes de la inspección de educación y las consignas presupuestarias del ejercicio 2018, la Dirección General de Política Educativa podrá asignar, a los centros solicitantes, horas adicionales para el desarrollo de las intervenciones incluidas en esta línea.